

VOKIEČIAI SUMUŠĖ TRIS SOVIETU ARMIJAS

RAUDONOJI ARMIJA LAIMĖJO DIDELI
TANKŲ MUŠĮ LENINGRADO FRONTEDniepro žemupyje naciai keliose vietose
persikėlė per upę

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 16 d. — Vokiečių vyriausiasis štabas skelbia, kad prie Ilmeno ežero vokiečių karo jėgos sunaikino tris dideles sovietų armijas ir paėmė nelaisvėn labai didelius sovietų kareivių kiekius.

Devynios sovietų divizijos tapo visiškai sunaikintos ir kitos 9 priverstos trauktis su dideliais nuostoliais, tvirtina naciai.

Vokiečiai paėmė nelaisvėn 53,000 sovietų kareivių, 320 tankų, 692 kanuoles ir kitokios karo medžiagos. Vokiečių kariuomenei vadovavo generolas Busch, o vokiečių aviaciją komandavo generolas Keller.

Dniepro žemupyje vokiečių kariuomenės keliose vietose peržengė per Dnieprą ir veržiasi Ukrainos gilumon. Sovietų armija labai atkakliai priešinosi vokiečiams, nenorėi įsileisti į Dniepro pramonės centrą, bet vokiečių aviacija kariuomenei prasklaidė kelią.

Vokiečių karo vadovybė stengiasi pasiekti Charkovą, kad tuo būdu nustotų vertės visos Dniepro žemupio apsaugos. Leningrado apylinkėse vokiečiams

tenka kovoti dėl kiekvieno žingsnio.

MASKVA, Rusija, rugs. 16 d. — Išties naktį Leningrado srityje ėjo nepaprastai smarkus tankų mušis, kuris pasibaigė sovietų naudai, tvirtina sovietų karo pranešimas.

Kovos lauke vokiečiai paliko šimtus užmuštų kareivių, daug sudaužytų tankų ir daugelis vokiečių pateko rusų nelaisvėn. Rusai paėmė 25 sunkius nacių tankus, tris šarvuotus automobilius, 9 lauko patrankas ir kitas medžiagas.

Siaurės vandenyse rusams pavyko paskandinti 10 nacių laivų. Sovietų torpėdiniai laivai paskandino kelis karo ir kariuomenės transporto laivus. Šimtai vokiečių karininkų ir kareivių, kurie bandė išlipti šalia Leningrado, tapo paskandinti Baltijos juroje.

Sovietų aviacija smarkiai bombardavo tris didžiausius rumunų uostus, sukeldama didelius gaisrus ir paskandindama uoste stovėjusius laivus.

Vokiečiai bandė palaužti Kronštado apsaugas, bet sovietų karo jėgos neleidžia naciams priartėti prie šių rusų tvirtovių.

IRANO ŠACHAS ATSIKĖ NUO SOSTO,
BRITAI SU RUSAIS EINA TEHERANANSostą užima šacho
sunus

LONDONAS, Anglija, rugs. 16 d. — Britų ir sovietų karo jėgos šiandien pradėjo artėti prie Irano sostinės Teherano.

Rusai jau randasi 28 mylių atstumu rytuose nuo sostinės, o britai artėja iš vakarų. Irano šachas Reza Pahlavi atsisakė nuo sosto savo sunaus naudai.

Pats šachas paskelbė, kad jis blogai pradėjęs jaustis, jo sveikata sumenkėjusi ir išvažiuos iš Teherano krašto gilumon.

Britai nepatenkinti
šacho politika

LONDONAS, Anglija, rugs. 16 d. — Irano valdžia buvo pasirašiusi sutartį su britais ir sovietais dėl vokiečių agentų įteikimo.

Irano policija areštavo dalį nacių agentų, bet į daugelį da lykų žiūrėjo pro pirštus ir išleido geroką nacių skaičių.

Britai patyrė, kad Irano šachas labai nenoriai pildo duotus pasižadėjimus, todėl nutarė užimti sostinę ir apvalyti "ašies" agentų lizdus.

Šachas norėjo ap-
vogti persus

KAIRAS, Egiptas, rugs. 16 d. — Patirta, kad Irano gyventojai labai nepatenkinti atsistatydinusių šachu, nes jis ilgus metus labai saivališkai elgėsi.

Visame krašte gyventojai ke-

lia didelius protestus ir reikalauja pašalinti šachą.

Paskutiniu metu išaiškinta, kad šachas norėjo apvogti Irano gyventojus. Irano pinigai pagristi brangenybėmis, kurias šachas norėjo išvežti užsienin ir pinigus padaryti beverčiais.

Pirmą kartą bombarduotas Kairas

KAIRAS, Egiptas, rugs. 16 d. — Šiandien "ašies" orlaivai pirmą kartą bombardavo Kairą ir užmušė 39 gyventojus. 93 asmenys tapo sužeisti.

Manoma, kad dabar britų aviacija bombarduos Romą. Praeitais metais Churchill paskelbė, kad britų aviacija nebombarduosianti Romos, jeigu "ašies" nebombarduos Atėnų ir Kairo.

Kairas skaitomas musulmonų šventuoju miestu, lygiai, kaip Romą skaito šventa katalikai.

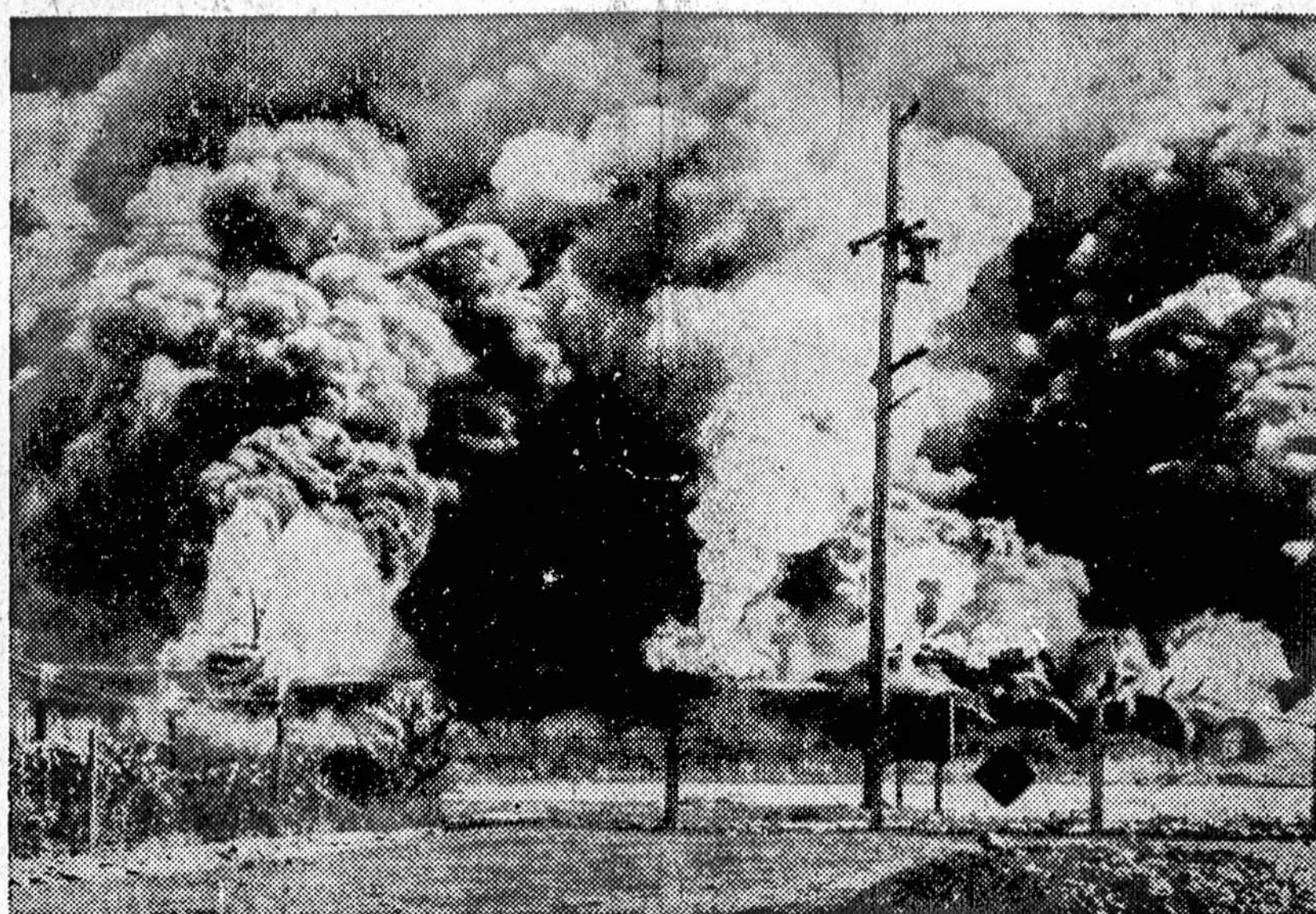
Naciai sušaudė
10 prancuzų

PARYŽIUS, Prancuzija, rugs. 16 d. — Nacių generolas Stuelp-nagel šiandien paskelbė, jog tapo sušaudyta 10 prancuzų kaitų už užpuolimus ant nacių kareivių.

Naciai paskelbė sušaudytųjų pavardes ir išskabino viešose vietose, kad prancuzai nedrįstų liesti vokiečių kareivių.

Naciai sušaudė nieko nekaltus žmones, nes nacių užpuolusieji asmenys nesurasti ir sušaudytiems nebuvo sudarytas joks teismas.

ALIEJAUS TRAUKINYS LIEPSNOSE

Ties Columbus, Ohio, nuo bėgių nuriedėjo 27 vagonai ilgo prekinio traukinio, kuriais vežta aliejus. Jis užsidegė ir sunaikino daug vagonų.

KONGRESAS PRIĖMĖ TAKSŲ ĮSTATYMĄ

Šiandien įstatymą
svarstys senatas

WASHINGTON, D. C., rugs. 16 d. — Amerikos kongresas šiandien priėmė naują mokesčių įstatymą ir persiuntė senatui.

Manoma, kad senatas rytoj priims šį įstatymą ir viską persiųs prezidentui. Kongrese buvo labai smarkių ginčų dėl mokesčio mokėjimo grupės praplėtimo.

Kai kurie nariai reikalavo, kad mokesčiai būtų renkami tiksliai nuo 2,000 dolerių uždirbančių porų, bet dabar turės mokėti nuo 1500 dol.

Amerikos sutartis
su Haiti

WASHINGTON, D. C., rugs. 16 d. — Užsienio departamento sekretorius Hull šiandien pasirašė prekybos sutartį su Haiti salos ministru.

Jungtinių Valstybių valdžia pasižadėjo pasiųsti apsaugos priemonių už milijoną dolerių šiai strateginei salai apginti.

Iš savo pusės Haiti valdžia pasižadėjo siųsti į Jungtines Valstybes kaučuką, cukrų, kavą ir kitas žalias medžiagas.

Prancuzai pasiuntė
Rooseveltui gorilą

WASHINGTON, D. C., rugs. 16 d. — Laisvi prancuzai šiandien padovanavo prezidentui Rooseveltui didžiulę Afrikos gorilą.

Gen. Larminat rašo, kad tai esanti didžiausioji ir žiauriausioji Afrikos gorila ir su tokia pat atkaklumu šiandien laisvi prancuzai kovoja.

Prezidentas sutiko priimti šią laisvų prancuzų dovaną ir manoma, kad lieps atvežtą gorilą padėti į Washingtono zoologijos sodą.

Prezidento Roosevelto atstovas Myron Taylor vakar išties valandą kalbėjosi su popiežium.

Laivynas lydi karo
medžiagą

WASHINGTON, D. C., rugs. 16 d. — Nuo praėjusios nakties vidunakčio Jungtinių Valstybių laivynas perėmė pareigas lydėti visus laivus iki Islandijos salos.

Bus lydimi ne tik Amerikos laivai, bet visi laivai, kurie veš britams reikalingą karo medžiagą.

Britų laivynas galės siųsti savo laivus į kitas kovos zonas ir galės tinkamiau apsaugoti vandenį tarp Islandijos ir Didžiosios Britanijos.

Hilferdingas mirė
nacių kalėjime

LISABONAS, Portugalija, rugs. 16 d. — Amerikietis Varian Fry, kurį prancuzai išsiuntė iš Prancuzijos, tvirtina, kad nacių kalėjime mirė Rudolf Hilferding.

Hilferdingas buvo Vokietijos finansų ministeris ir vokiečių socialdemokratų pasižymėjęs veikėjas.

Petainas areštavo Hilferdingą vasario mėn. Marselyje ir atidavė naciams.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Vakarijūje naujai tapo sužeisti du vokiečių kareiviai. Nepažįstami asmenys pavogė vieną prancuzų pulkininką, Petaino politikos šalininką.

— Jugoslavijoje vokiečiai nuteisė mirti 10 asmenų už užpuolimus ant vokiečių karo jėgų.

— Bulgarij kareiviai suėmė kelis nusileidusius sovietų parašiutininkus.

— Sukilėliai visiškai išardė geležinkelio susisiekimą. Traukinius kiekvieną kartą lydi šarvuoti vagonai, kad galėtų apsiginti nuo užpuolikų.

— Vokiečiai pradėjo rinkti iš gyventojų senus batus užfrontę likusiai kariuomenei.

— Persijos šachas, didoko kariuomenės burio lydimas, ty-lomis išvyko iš Teherano.

— Hoover pareiškė, kad Hitlerio režimas nepajėgs išsilaikyti net ir tuo atveju, jeigu nepergyvens jokios kariškos katastrofos.

— Vokiečių laikraščiai sako, kad jų kariuomenė deda pastangas pasiekti Krymą.

— Amerikos karo medžiagos kiekiai jau pasiekė sovietų teritoriją, sako Averell Harriman Londone.

Green lanko darbi-
ninkų konvencijas

ST. LOUIS, rugs. 16 d. — William Green, AFL prezidentas, šiandien atvyko į statybinių unijos konvenciją, kuri prasidėjo.

Nariai labai patenkinti Green atsilankymu, nes mano, kad jis padės išspręsti daugelį sunkių unijos gyvenimo klausimų.

Minėtoji unijoje buvo įsistiprinę raketieriai, kuriuos Green kelis kartus pasmerkė. Darbininkai nori atsikratyti šiais nemtais elementais.

Naciai gamina ma-
gišką benzina

NEW YORK, N. Y., rugs. 16 d. — Pan American Airways bendrovės tarnautojai išaiškino, kad vokiečiai išrado magišką benzina.

Vokiečių chemikai sugebėję pagaminti tokią medžiagą, kuri paprastą benzina paverčia orlaiviams tinkamu oktanu. Vokiečių lakunai įmeta šmotelį dirbtinos medžiagos į paprastą benzino baką ir netrukus visa benzina tampa tinkama orlaiviams.

Amerikiečiai tatau išaiškino pietų Amerikos vokiečių orlaivų linijose.

NACIŲ PASKIRTAS KOMISARAS UŽDRAU-
DĖ VISĄ POLITINĮ VEIKIMĄ LIETUVOJELikvidavo fašistų atgaivintą "Geležinio
Vilko" organizaciją

BERNAS, Šveicarija, rugs. 16 d. — Gauta autentiškų žinių, kad vokiečių generalinis komisaras Lietuvoje likvidavo "Geležinio Vilko" organizaciją ir Lietuvos Aktyvistų frontą.

"Geležinis Vilkas" buvo suorganizuotas, kai Voldemaras pagrobė valdžią ir įvedė savo diktatūrą. Vokiečiams paėmus Lietuvą ši organizacija buvo atgaivinta ir simboliniu jos vadu paskelbtas Augustinas Voldemaras. Tačiau nesant jo Lietuvoje, šios organizacijos vadovybė paėmė karo laivaldis Karutis.

Lietuvos Aktyvistų Frontas buvo sudarytas bolševikų okupacijos laikais. Aktyvistų fronto nariai vaidino didelį vaidmenį sukilime prieš bolševikus.

Likviduodamas šias dvi organizacijas, komisaras von Renteln pareiškė, kad politinėms organizacijoms Lietuvoje nebus leidžiama veikti.

Berlyne 5 asmenims
nukirto galvas

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 16 d. — Nacių teismai nuteisė mirti penkis vokiečius ir šianlien jiems tapo nukirstos galvos.

Vienam nukirsta galva už šnipinėjimą svetimai valstybei, kitiems už rengimąsi išdavystei. Nacių teismai nenurodo konkrečių kaltinimų nužudytiesiems.

Šiemet Berlyne iš viso viešai buvo nužudyta 29 asmenys, kuriuos vokiečiai kaltino veikimu svetimiems.

Vitaminas C reika-
lingas vaisingumui

MADISON, Wis., rugs. 16 d. — Susirinkę Amerikos mokslininkai pripažino, kad vitaminas C turi labai didelę reikšmę vaisingumui.

Tatau tvirtina prof. P. H. Phillips, D-rai H. Lardy, P. Boyer ir kiti. Bandymai buvo daromi su gyvuliais ir žmonėmis.

Mokslas aiškiai nustatė, kad šis vitaminas labai svarbus ne tik dantims, dantų smegenims, bet ir vaisingumo pajėgumui.

Prancuzų ambasadorius Henry-Haye vakar kalbėjosi su sekretorium Hull.

Britų aviacija sukėlė didelius gaisrus Hamburge ir bombardavo nacių narlaivų bazę Cuxhavene.

Wendell Wilkie pareiškė, kad ateinančiuose New Yorko mero rinkimuose jis atiduos savo balsą už LaGuardiją.

Serbijos premjeras Nedič pataria gyventojams nekovoti prieš "ašies" okupacines jėgas, nes visas kraštas bus sunaikintas.

Naciai traukia karo jėgas iš okupuotų kraštų ir siunčia į sovietų frontą.

Biudžeto tvarkytojas Harold Smith pradėjo rengti biudžetą ateinantiems metams, kuris sieks 32 milijonus dolerių.

30,000 kiniečių, kurie klausė japonams ištikimos šanchajaus valdžios, sukilė, išmušė japonų karininkus ir perėjo pas Čankaišką.

O R A S

Giedras ir vėsenis.
Saulė teka — 6:31; leidžiasi — 6:58.

Patarėjai gali grą-
žinti repatriantus

KARALIAUČIUS, Vokietija, rugs. 16 d. — Repatriantai ir Vokietijon išbėgę emigrantai gali grįžti Lietuvon tiksliai tuo atveju, jeigu vokiečių sudarytos generalinės tarybos nariai pareikalauja.

Grįžo į Lietuvą daugiausia tie pabėgėliai, kurie užima vietą ar kitokią vietą dabartinėje administracijoje.

Didelę politinių pabėgėlių daugumą dar tebegyvena Vokietijoje.

Škirpa su Galvanau-
sku Berlyne

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 16 d. — Pulk. Škirpa, inžinierius E. Galvanauškas, adv. R. Skipitis, Dr. P. Karvelis ir daugelis kitų dar ir dabar tebegyvena Berlyne.

"Maisto" bendrovė pareikalavo sugrąžinti Lietuvon dabartinio metu Vokietijoje gyvenančių pramonininką Pabedinską.

Vokiečiai pasižadėjo leisti jam sugrįžti, bet leidimas dar neišduotas, nes eš reikia sutvarkyti kasžin koki dokumentai.

Girininkams uždėta
didelė atsakomybė

KARALIAUČIUS, Vokietija, rugs. 16 d. — Dabartinė Lietuvos administracija uždėjo labai didelę atsakomybę visiems Lietuvos girininkams ir eiguliams.

Įsakymas sako, kad Lietuvos miškų administracijos pareigūnai asmeniškai atsako už tvarką ir darbą miškuose.

Paskutiniu metu atsirado labai daug miško vagilių, nes krašte truksta kuro, todėl girininkai privalės labai akyliai saugoti mišką.

Vokiečiai skelbia, kad pašautas prancuzų atstovas Marcel Deat mirė.

"Naujienu" Raštinė

SEKMADIENIAIS Naujienu raštinė dabar atdara nuo 9:00 val. ryto iki 1:00 val. popiet.
ŠEŠTADIENIAIS atdara nuo 8:00 v. ryto iki 6 v. vakaro.
KITOMIS DIENOMIS atdara nuo 8:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro.

Kanados lietuvių žinios

KANADOS LIETUVIŲ SEIMO ATLIKTI DARBAI IR JŲ VERTĖ

Neužtektinai Laiko, Klaidos.

Rugpjūčio 30-31 dienomis į pavyko.

vykęs Kanados Lietuvių Tarybos šauktas seimas jau praeities savaitės Kanados Liet. žinių sk. "Naujienose" buvo platokai aprašytas, todėl aš jį smulkmenas nesigilinsiu. Tik noriu priminti gerb. "N." skaitytojams, kad Seimo spaudos komisijos aprašymas ne visai pilnas, nes kaip matome iš C.C.F. del O. I. aprašymo, kad seime trečioje sesijoje buvo ir susikirtimų tarpe sekretoriaus K. Burės ir delegatų gynusių nepolitinį organizacijų teisę turėti Taryboje sprendžiamą balsą.

Aš nemanau kad spaudos komisija už tai reikėtų kaltinti, nes ji tą praleido tik todėl, kad tokių įvykių yra nemalonu aprašyti. Taipgi negalime kaltinti ir O. I. už tiesos parašymą. Toki ar panašūs susikirtimai panašiose sueigose nėra pirmą kartą.

Mokykimės iš Praeities Klaidų.

Sis Kanados Lietuvių Seimas buvo pirmas, ir kaip toks negalėjo apsieiti be klaidų. Ne mažai klaidų padarė ir scenos organizacijos, kurios turi panašius suvažiavimus kas metai, tai ką jau porėti iš mūsų jaunos vos metus išgyvenusios organizacijos. Turint omenyje, kad mes visi dirbame tik atliekami nuo kasdieninio darbo laiku, tai tos klaidos, kurios pasireiškė neužtektinam pasirušime prie seimo visai yra pateisinamos. Jeigu ne K. Burės užsispyrimas, kuris, dėja, jam nepuikėjo, tai niekas tų smulkmenų ir nebūtų pastebėjęs. Reikia tikėtis, kad ateityje tos klaidos nepasikartos, jeigu tik Tarybos pildomo komiteto nariai sugrįžę tinkamai įvertinti šio seimo klaidų priežastis.

Dėl laiko stokos šio seimo darbai nėra gausingi. Tokiam seimui reikėjo nors trijų dienų, tai visi darbai būtų atlikti rūpestingai. O dabar tiek viską daryti paskubom. Bet visų seimo delegatų sąlygos neleidžia ilgai posėdžiauti. Tuos trukumus, kurių negalėjo atlikti seimas, turės atlikti naujai sudaryta K. L. Taryba.

Seimo delegatų padaryta klaida gali pasitarnauti komunistų užgaidoms. Toji klaida tai yra išrinkimas K. Burės sekretorium, Sekretoriaus pasielgimas trečioje sesijoje aiškiai jį numaskavo ir parodė kokių tikslų jis siekia. Taigi, delegatai, kurie sakosi tikrai nori hendra-darbiauti su visomis organizacijomis, kurios įeina į Tarybą, labai klydo paduodami savo balsą už jį. K. Burė aiškiai pareiškė, "socialistų ir jų pataikūnų klišė reikia šluoti lauk iš tarybos". Jisai turėjo omeny tuos Tarybos narius, kurie praityje stovėjo už demokratinį principą Tarybos reikaluose. Taigi, juos K. Burė šio seimo proga buvo pasimojęs iššluoti, bet ne-

Montrealiečiams visai tai nebuvo žinoma, bet torontiečiai tai gerai žinojo. Tėvynės mylėtojų draugija atliktą gerą tautai darbą jei atšauktų K. B. ir jo vieton ką nors kitą pasiųstų. Tarybos darbai galėtų eiti normalia linkme, kitaip veikimas neįmanomas.

Bendrai paėmus, šio seimo darbus tenka vertinti kaip pamoką ateičiai, nes patarlė sako, "mokslas pinigą kainuoja". Kitą pusę medalio pamatysime iš ateities Tarybos darbų. Nėra to blogo, kuris neįsėitų į gerą.

Aš iš savo pusės dėsiu savo pastangas, kad bendras mūsų tautos darbas būtų varomas gerąja linkme, bet tai ne nuo manęs vieno priklauso.

Aš linkiu, kad K. L. Tarybos nariai šį reikalą išspręstų gerąja tautai linkme.

Komunistų Baubliai Kilikevičiaus Vadovybės Tikri Pleikinių Čempionai.

Kanados Lietuvių Taryba, dirbdama lietuvių tautos atdavimo darbą, laike šio Seimo, leido ir svečiams pasiklausti jo eigos. Bet komunistai turi deglosios ypatybes. Kaip tik kurįlenda, tai ir elgiasi kaip degloji bulvė. Ateityje teks svečiams paruošti pakvietimai, tai bus galima išvengti komunistų baublių choro.

Skaitant komunistų organą "L. Balsas", kur Kilikevičiaus aprašinėja K. L. Seimą, tai gausi išpuodį, kad tai darbas gatvės valkatų, kurie nesiskaito su jokia žmoniškumu, bet plepa kas jiems ant seilės pakliuva. Ne stebėtina, kad "L. Balso" tyklus vadininkas, kuris yra gimęs Lietuvoje, Kretingos apskr. darbinietėje užklaustas administracijos kur gimęs, atsakė Rusijoje. Nemanyskite gerb. "N." skaitytojai, kad tas vadininkas nepretenduoja būti "supratusiu". Oho, dar ir kaip.

A. Frenzelis

Aušros Choro Koncertas

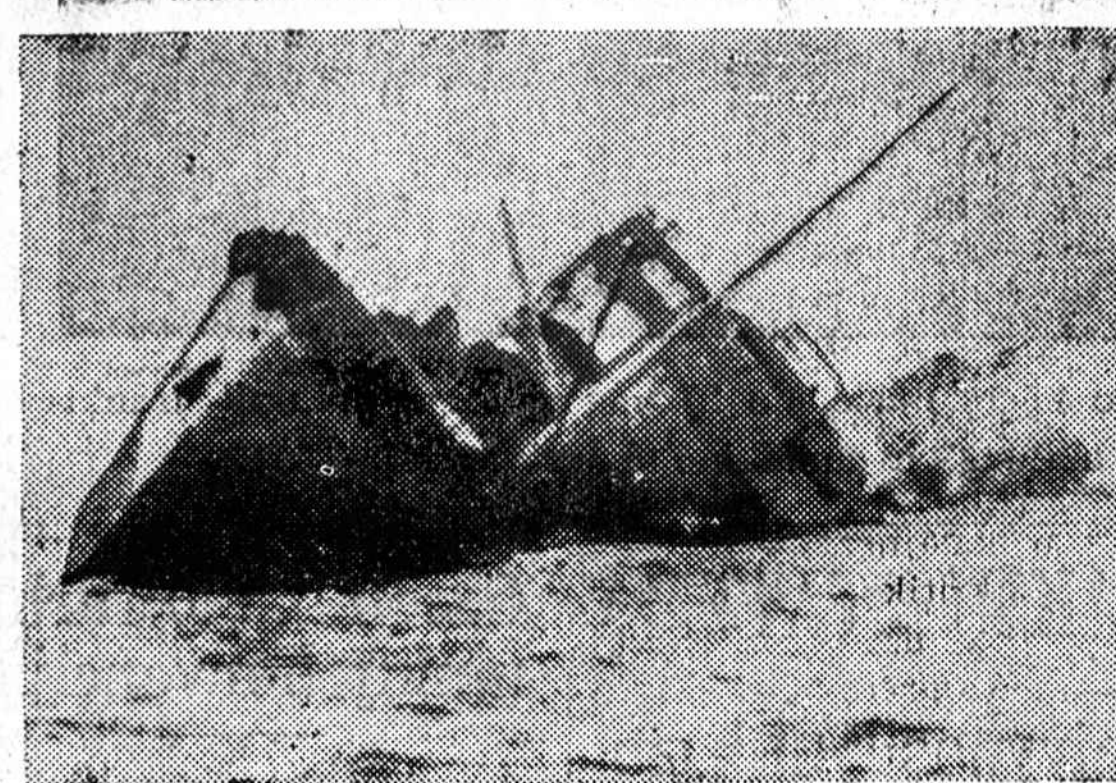
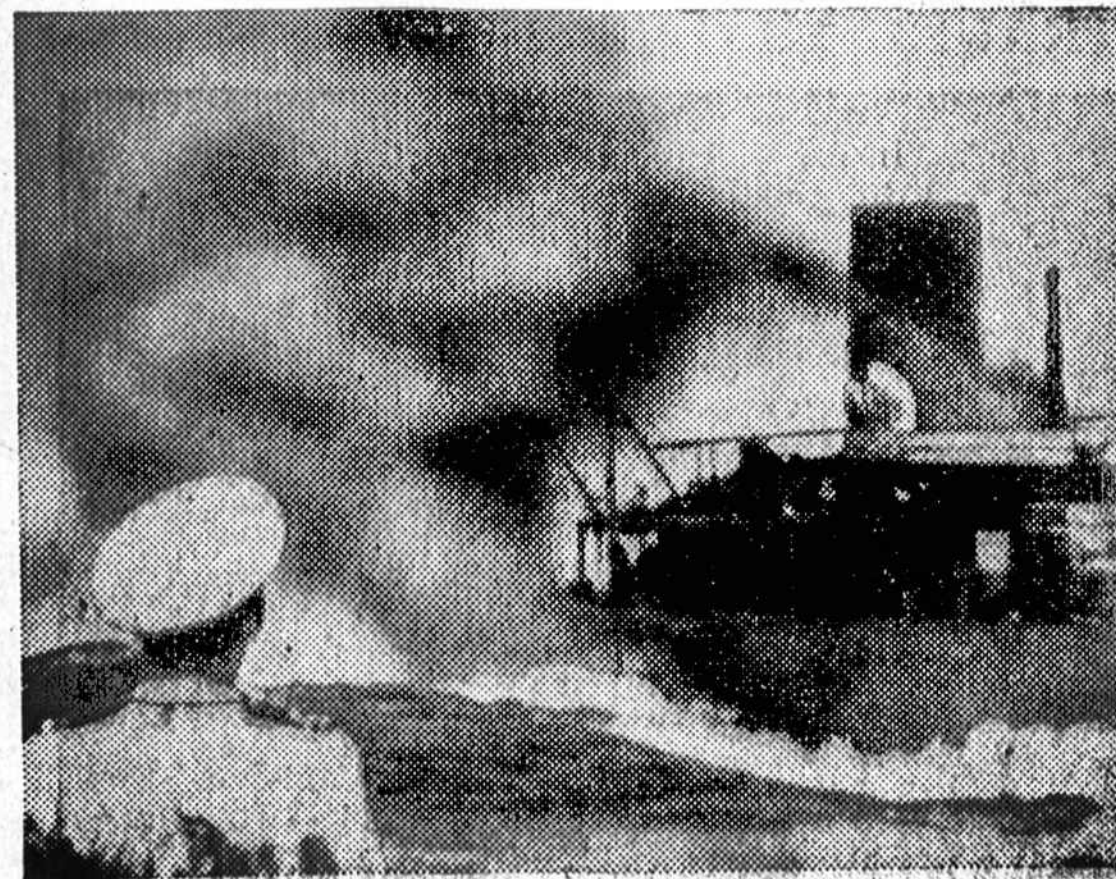
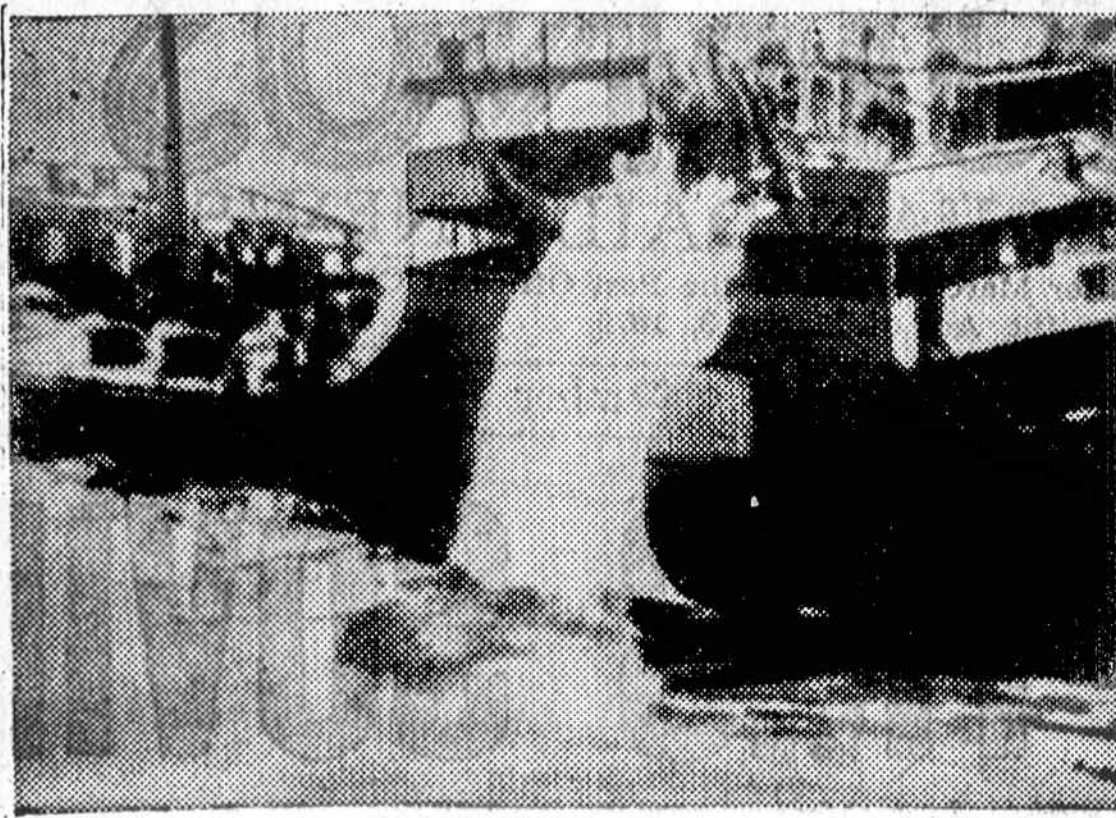
St. Agnes Salė Rugs. 27.

TORONTO, Ont. — Atidarymui naujo sezono Aušros Choras rengia šeštadienį, rugsėjo (September) 27 d., St. Agnes svetainėje, kampas Grace Street ir Dundas, išpuodingą koncertą su šokiais.

Choras išpildys tą patį programą, kuriuo sužavėjo publiką Kanados Lietuvių Tarybos Seime, Montreale. Aušros Choras susilaukė gražių komplimentų net nuo paties Montreale majo-ro.

Ysi Toronto ir apylinkės lietuviai yra kviečiami nepraleisti šią progą išgirsti ne tik chorą,

Rusų Laivyno Akcija Baltijos Juroje

NAUJIENŲ AGENCIJA TELEPHOTO

Po ilgos ir keblios kelionės aplinkiniams keliais, Ameriką pasiekė šie paveikslai parodą rusų laivyno kovą Baltijos juroje liepos 15 d. Sovietai teigia, kad šiame susirėmime jie paskandino 30 paciū laivų, kuriuos vežė kareivijai ir karo reikmenys. Viršū—torpėda pasiekė savo tikslą—naciū laivą. Vidury—rusų laivyno karininkas žiuri į liepsnojančią laivą. Apačioj—laivas skęsta.

bet solistus, duetus, ir vien vy-rus dainuojant.

Po šio koncerto choras vėl sparčiai pradeda dirbti, ruošiasi įvairiems žeminiams parengimams. Jeigu mylėte dainuoti, o ypač jaunimas, kviečiame ateiti, susipažinti, ir prisidėti prie mūsų choro kur jūs praleisite linksmas valandas naudingame darbe.

Pasimatysim rugsėjo 27 d. 8 v. v. St. Agnes svetainėje.

G. Yokubynaitė
Choro Sekretorė

Idomios Prakalbos

TORONTO, Ont. — Rugsėjo mėn. 21 d. š. m. 1032 Queen St. W. Lenkų laulinės bažnyčios svetainėje C.C.F. Kp., Čekoslovakų ir Anglų Dovercoft k. C.C.F.) organizacijos rengia bendras prakalbas.

Prakalbų programas bus itin idomus, nes po kiekvieno kalbėtojo bus koncertiniai numetimai. Svarbiausiu kalbėtoju bus Toronto miesto aldermanas W.

Denison. Antrojo kalbėtoju bus Mrs. Rae, Luckock ir po vieną kalbėtojų nuo kiekvienos grupės. Po prakalbų bus paklausimai su diskusijomis. Klausimai bus priimami ir tautinėmis kalbomis, angliškai, lietuviškai ir čekoslovakų kalba.

Toronto ir apylinkių lietuviai yra kviečiami atsilankyti į šias svarbias prakalbas, kur trijų tautų darbininkai derins bendrą veikimą. Įsidedmėkite datų — rugsėjo mėn. 21 d., 8 v. v. Įžanga — laisvas aukavimas. C.C.F. Liet. sk. komitetas

Nori Divorso ir \$132,000

Buvusio Inland Steel bendrovės viršininko dukterė Ruth Jones Jarratt užvedė divorsą bylą prieš fabrikantą Walter Jefferson Jarratt. Ji reikalauja ne vien persikurti, bet ir \$132,000, kuriuos jam davė į biznį idėti. Jisai yra prezidentas Safety Vulcanizer Company. Jarratt'ai gyvena ad. 229 Lake Shore Drive.

KORESPONDENCIJOS

Brooklyn, N. Y.

Dariaus-Girėno paminklui aukos ir pikniko davinys

Šiuo skelbiame gerbiamos visuomenės dėmė Dariaus-Girėno paminklą gauti aukų devyniolikta atskaita, datuota rugpjūčio 30 d. 1941 m. Visi žemiau pažymėti pinigai randasi Fondo Komiteto izde, p. J. Spurgos globoje.

Iplaukos buvo tokios: J. S. Rainys, Philadelphia, Pa., aukėjo \$1 ir rašo: "Patėmijau dienraštįje 'Laisvėje', kad renkate aukas pastatymui paminklo mūsų žuvusiems didvyriams Dariui ir Girėnui, tai gi ir aš prisidedu."

Nikodemus Katinas, Brooklynietis, aukėjo \$1 ir sako: "Labai prijauciu šiam kilniam reikalui." J. Genaitis, irgi Brooklynietis, aukėjo \$1 ir priminė, kad antrą kartą aukojas: ragina greičiau pastatyti paminklą. A. Dzikas, Philadelphia, Pa., viešėjo Brooklynne ir aukėjo \$2. Malonus svetys yra radio vedėjas savo mieste ir lietuvių bažnyčios vargonininkas. Seniau gyveno Brooklynne ir vadovavo Lyros Choriui. Danielius Raskevičius, Brooklynietis, aukėjo \$1 ir surinko nuo kitų asmenų \$5c. V. Sakatauskas, Passaic, N. J. aukėjo \$1. Lietuvių Amerikos Ukėsų Klubas Bayonne, N. J., aukėjo \$2, prisiuntė J. Zaleckas; jis taipgi surinko nuo šių asmenų: J. Vilkalis, \$1; K. Česnauskas, 50c; smulkių 50c.

Yakštienė surinko \$15

Mrs. Ona Yakštienė, 883 Belmont Avenue, Brooklyn, N. Y., jau antrą kartą pasižymi asmenine rinkliava paminklo fondui. Šiuo sykį ji viešėdamą gimtadienio puotoje pagerbimui p. Mildos Salaviejutės nuo svečių surinko: po \$1: C. Lucka, F. Valaitis, Mrs. Nellie Sullivan, Antanas Kasmocius, B. Zinis, F. Šalaviejus, Aldona Zinis, J. Milisauskas, Joseph Garzva, B. J. Sėgauskas, Anthony Daukantas. Po 50c aukėjo: M. Miltakienė, Spivak, John J. Gaigel, J. Natkevič, S. Kristutaitis, P. Sjaris, A. Balčunas, J. Sescila ir J. Krunklys po 25 centus. Iš viso \$15.

Organizacijų aukos

Ruošiant pikniką liepos 10 d. Dexter Parke, Brooklynne, pamėnėjimui mūsų didvyrių luku Dariaus ir Girėno skridimo ir žuvimo buvo išsiuntinėti laišukai su tikietais draugijoms ir prašant juos nupirkti. Sekamos draugijos atsiliepė:

Amalgameitų Lietuvių Kriaučių 54 skyrius — \$21; Švento Jurgio Draugija — \$17.50; Lietuvių Kriaučių Kontraktorių Asociacija \$10.50; Švento Petro ir Povilo Draugija Bayonne, N. J. — \$6; Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas — \$21; Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas, Bayonne, N. J. — \$2.80; Lietuvių Socialistų Sąjungos 19 kp. — \$5.50; Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų, per A. Speičį — \$2.10; Susivienijimo

Lietuvių Amerikoj 38 kp. — \$3.50; 225 kp. aukėjo \$1; ir 152 kp. — \$1.75.

Lietuvių Piliečių Klubas Maspel, L. I. — \$3.50; Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 138 kp. — \$1.75; Pirmą kp. — \$1.75; Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 1 kp. — \$1.75; trylikta kp. — \$1.05; Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 kp. \$2.10; Nepri-gulmingas Lietuvių Piliečių Klubas — \$3.50; Lietuvių Amerikos Radio Draugija, vadovystė J. Ginkaus — \$2; Lietuvių Moterų Rateis, Arlington, N. J. — \$2.10; Moterų Vienybė — \$2.10; Lietuvių Atletų Klubas — \$3.50; Lietuvių Piliečių Klubas, Great Neck, N. J. — \$3.50; Lietuvių Profesionalių Klubas — \$2.10.

Nuo aukščiau minėtų draugijų iš viso gauta \$121.35. Pik-nike aukų surinkta \$13.01. Už laimėjimus gauta \$23.50. Nuo žangos tikiety, atmokėjus pik-niko išlaidas, liko \$15.53. Pik-niko pelnas viso \$173.39. Šų aukščiau minėtom aukom kartu \$200.04. Pirmiau buvo skelbta paminklo fonde \$1,513.94. Dabar jame randasi \$1,713.98.

Šie Brooklynio biznieriai dovanojo daiktus laimėjimui pik-nike: C. Shimanskas ir W. Pet-rauskas, J. Yakajtis, Shapolas ir Vaiginis, L. Aleksiejus, D. Raskevičius, S. Bloek, A. Vik-rikas, Lūdvikas Kančius iš N. Arlington, Mass., ir kiti.

Kur aukas siųsti

Visiems nuosirdžiai dėkojame už aukas — draugijoms, pavieniams asmenims, biznieriams ir laimėjimo rėmėjams. Taipgi ačiu programos dalyviams, visai publikai, o ypatin-gai Brooklynio jaunimui už gausų atsilankymą Dariaus ir Girėno pramogoj.

Prašom visuomenės ir toliau kiek išgalint parenti šį svarbų ir garbingą mūsų tautos reikalą. Aukas, išrašant čekį ar Money Orderį vardu Dariaus Girėno Monument Fund, siųskite: Mr. John Spurga, Port Jefferson Station, Long Island, N. Y. Jis yra Paminklo Fondo izdininkas. Gavę jūsų aukas veikia priėjus tų aukų priėjimo kvitą; be to, visos aukos skelbiamos įvairiuose laikraščiuose.

Visi surinkti pinigai niekam nenaudojami, o laikomi taupmenų banke paminklo pastatymo reikalui.

Paminklo Fondo Komitetas Adv. Steponas Briedis, finansų sekr.; Jonas Šaltis, pirm.; Walter Shabunas, vice-pirm.; Jonas Spurga, izdininkas; Juozas Kairys ir Jurgis Karpus, izdo globėjai.

World Playhouse

410 So. Michigan.
Tesis 11:15 A. M. iki vidurnak.
39c iki 6:30 P. M.
QABAR RODO
2-ą Didele Savaite
Nauja Sovietu Musical Comedy
"VOLGA-VOLGA"
Gausybė stiprios komedijos, kan-dančios satyros ir žavios muzi-kos. Išgirsite vėliausias melodi-jas nuo senos Volgos.
Pirmos oficialios karo filmos iš Rusijos.

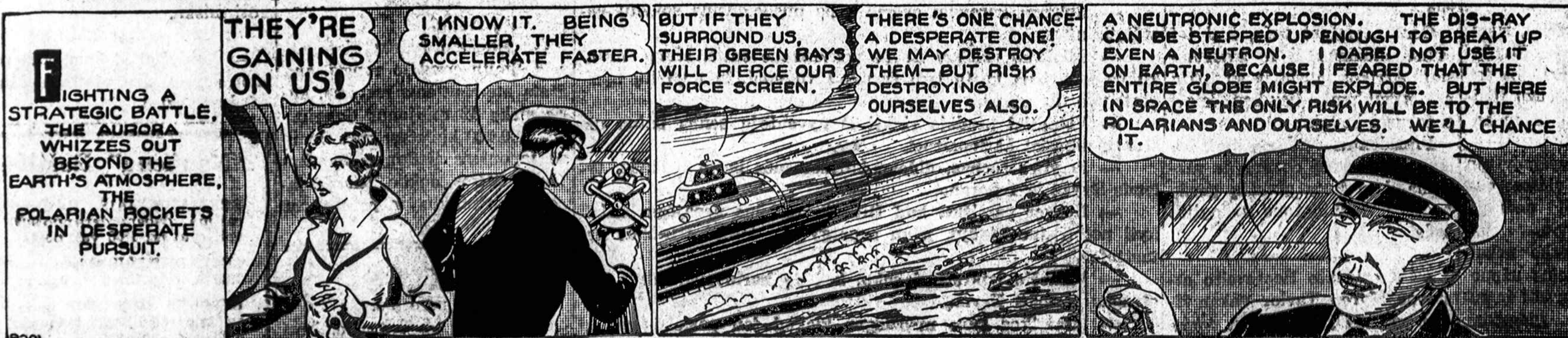

No. 4880—Vaikiškos suknutės. Sukirptos micos. Nuo 2, 4, 6, 8 ir 10.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti miera ir aiškiai parašyti savo vardą pavarde ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Cia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Micos _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

JACK SWIFT

Iš Pietų Amerikos

J. Lazdauskas-Toliušis

LIETUVIŲ NELAIMĖS ARGENTINOJE

(Tęsinys)

Butų gerai, kad šios draugijos parėmimui, visi demokratinio galvojimo lietuviai paaukoti jai knygyn, nes esamas draugijos knygynas, palyginus jį su narių skaičiumi, yra permažas.

Draugija yra nusistačiusi išsirašydinti visus šiaurės Amerikos lietuvių laikraščius ir žurnalus, ir tuo tikslu yra išsiuntinėjusi raštus. Bet ne visų laikraščių bei žurnalų antraštas turėjo, ir ne visiems galėjo tokius raštus pasiųsti.

Nori Laikraščių

Visų laikraščių ir žurnalų redakcijos, kurios sutinka siuntinėti šiai draugijai savo leidinius padengiant tik pašto išlaidas, prašomos tuojuos pradėti siuntinėti, kartu su pirmuoju leidiniu siuntiniu pasiunčiant ir sąskaitą, kurią d-ją tuojuos apmokės.

Draugijos antraštas:

Asociacion Cultural
Uruguay-Lituania,
Rio de Janeiro 87, Cerro,
Montevideo, Uruguay.

Kad ir tikėtai pašto išlaidas padengiant, bet laikraščiai bei žurnalai dėlto nuostolių neturės, nes jų visų tikslas — būti skaitomais kuo skaičiaus lietuvių skaiciaus. Tai tasai kilnis spaudos tikslas, kuriuo ji vadovavosi ir tebesivadovauja.

Šios draugijos vadovybė mano, kad skaityti įvairiausių politinių pažiūrų spaudą ne tik-tai galima, bet tiesiog būtina, jei nenorima, kad lietuvių tauta būtų trumparegių tauta. Įvairiausių politinių pažiūrų spaudą Lietuvoje draudė skaityti smetonizmas, vėliau stalinizmas ir dabar draudžia hitlerizmas. Ir kaip sykis jie visi nesisarmatina kalbėti apie Lietuvos išlaisvinimą...

Šiems triems "izmams" socialdemokratų ir bendrai laisvų žmonių galvojimą gerbianti lietuviai sako: mes nesibijome skaityti jūsų spaudos, jūsų kritikos, bet taip pat reikalaujame nebijoti mūsų spaudos ir mūsų kritikos. Tik prasikaltėliai bijosi kritikos.

Vadovauja

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Japonijos imperatorių Hirohito, kuris perėmė Japonijos armijos vadovybę. Kai kas mano, kad jis tai padarė tikslu išvengti karo ir girdi, imperatorių sieks net jei tai reikėtų nutraukimą santykių su Ašimi.

Kas Bijo Laisvės

Didysis Urugvajaus nepriklausomybės kovotojas, generolas Artiga, savo tautai yra pasakęs: "Su laisve nei įėjėdžiū, nei bijausi!"

Tai labai žmoniškas, logiškas ir didvyriškas to karžygio išsireiškimas apie laisvę.

Tiktai tie valdovai laisvės bijosi, kurie neturi visuomenės pritarimo, kurie tai visuomenei bei tautai yra prasivogę korupcijomis ar kaip kitaip. Todėl jie, tie vagys ir despotai, patys pirmieji ir rėkia: šalin laisvę! Šalin kritika! Mat, pavergtas žmogus neturi teisės jų kritikuoti. Tiktai juos girti ir aukštinti turi teisę.

Tatai matome Vokietijoje, Italijoje, Rusijoje, ir Lietuvoje ne ką geriau buvo prie Smetonos. Kritika Rusijoje, Vokietijoje ir Italijoje reiškia mirtį, ne ką geriau reiškė ir Lietuvoje: pakritikuoti Smetoną, kildavo didžiausias triukšmas: policija tave veda, tardytojas tardo, karo lauko ar apygardos teismas tave baudžia iki gyvos galvos. Bažnyčių varpai zvina! Už ką? Už tai, kad kritikavai!

Tai biaužiausias dalykas, gerbiamieji piliečiai! Tai chuliganizmas! Smetonai buvo "galima" net vyriausybę nuversti, o tau net kritikuoti negalima. Reiškia, Smetona buvo tavo ponu, o tu buvai jo baudžiauninku, su kuriuo jis darė ką norėjo: norėjo — sušaudė, norėjo — pasigailėjo.

Nedovanotinas dalykas! I tuos kapus, į kuriuos šiandien verčia lietuvių lavonus Hitlerio diktatura, vakar į tuos pačius kapus vertė Smetonos ir Stalino diktatūros!

Dėl Smetonos

Hitleris ir Stalinas — svetimtaučiai, tai ne taip ir skaudu. Bet Smetona — "brolis, savas žmogus, tautos vadas"! Taisai "tautos vadas" šaudė tautiečius, bet bučiavo su Ilgovskiu, kuris Palestinoje nupirko A. Smetonai nemazą dovaną.

Dar vieną dovaną bučiau galėjęs padovanoti ponui Smetonai, jei jis, važiuodamas į Š. Ameriką, būtų pravažiavęs Montevideo uostą. Bučiau sušaukęs į tą uostą visą Urugvajaus liaudį pažiūrėti tą lietuvišką fenomeną — tautos vadą, kuris šaudė ir kalino savo tautiečius, ne ką mažiau kaip Hitleris žydus.

kaip Stalinas trockistus ir kitus ne stalinistus.

Kai 1934 metais vienas puštagalvis šovė į prezidentą Dr. Terrą, už tai, kad jis, padaręs pučą, "pataisė" senąją Urugvajaus konstituciją, tai aš pagalvoju: vyruti, laimingas esi tu! Po metų tu busi laisvas dėl dviejų dalykų: 1) todėl, kad šovėi ir nepataikei, ir 2) todėl, kad ne Lietuvoje esi. Lietuvoje už tokį "darbą" smetoniška žvalgyba tau gyvam skurą būtų nulupusi, būtų tau kojas ir rankas išsukinėjusi, — būtų tave skradžiai žemėn pasiuntusi!

Sakykite, ar gi tasai pirmasai ir paskutinasai Lietuvos prezidentas, Antanas Smetona, nėra fenomenas? Argi neverta jį parodyti pasauliui, ir net pasiūlyti laisvės simboliu kovoje už Lietuvos išlaisvinimą?

Urugvajaus prezidentai neturi, teisių šaudyti žmones arba juos kalinti už prezidento kritikuojimą. Kritikuoti galima, tik šaudyti draudžiama. Gi prie Smetonos Lietuvoje buvo atvirkščiai: ten buvo ir tebėra galima žmones šaudyti ir kalinti, bet buvo ir tebėra draudžiama kritikuoti. Ten žmogžudystė buvo ir tebėra aukščiausia kritika, — ji "kilnesnė", "tautiškesnė", negu kritika.

Kas gi, paliau, būtų atsitikę, jei visa mūsų tauta būtų pasekusi A. Smetoną, — jei kaimynas kaimyną būtų šaudęs ar smaugęs už pakrikavimą, arba, daleiskime, pajuokimą vedamos tvarkos jo ukyje?

"20-to Amžiaus Barbarizmas"

Jei Smetona laikė mirties bausmės ir kalėjimus savo piliečiams už kritiką, už politinį pasipriešinimą, už nepaklusnumą, tai kaip turėtų elgtis lietuviai vyrai su savo žmonomis, kurias jie pagauna besvetimotėriaujant?

Smetoniškai galvojant tektų atsakyti: reikia jas kankyti, mučyti, įmesti į tamsų sklepą, paskui už plaukų ištraukti ir pakarti!

Šis atsakymas taip pat yra labai logiškas stalinizmui bei "filosofijai".

Tai 20-jo amžiaus barbarizmas, pilnoj to žodžio prasmė!

Montevideo, Uruguay.
(GALAS)

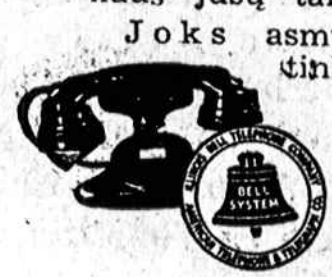

"OH! AŠ PAMIRŠAU JAM PASAKYTI!"

"OH WELL, AŠ GALIU PATELEFONUOTI!"

JOKS dienas nestengs užrekoruoti visą skaičių išvengtų nesipratimų, pataisytų klaidų ir išgelbėtų padėčių dėka klausaus jusų tarno, telefon!

kasdien — arba išspręsti kiek sugaišties ir vargo jis pašalina.

Telefonu pašaukimas nuveda jusų asmenybę per visą miestą, teikia progą abiejų pusų klausimams ir pastaboms.

Ar ir šiandien nelaukia kas nors gero žodžio iš jusų?... Illinois Bell Telephone Company.

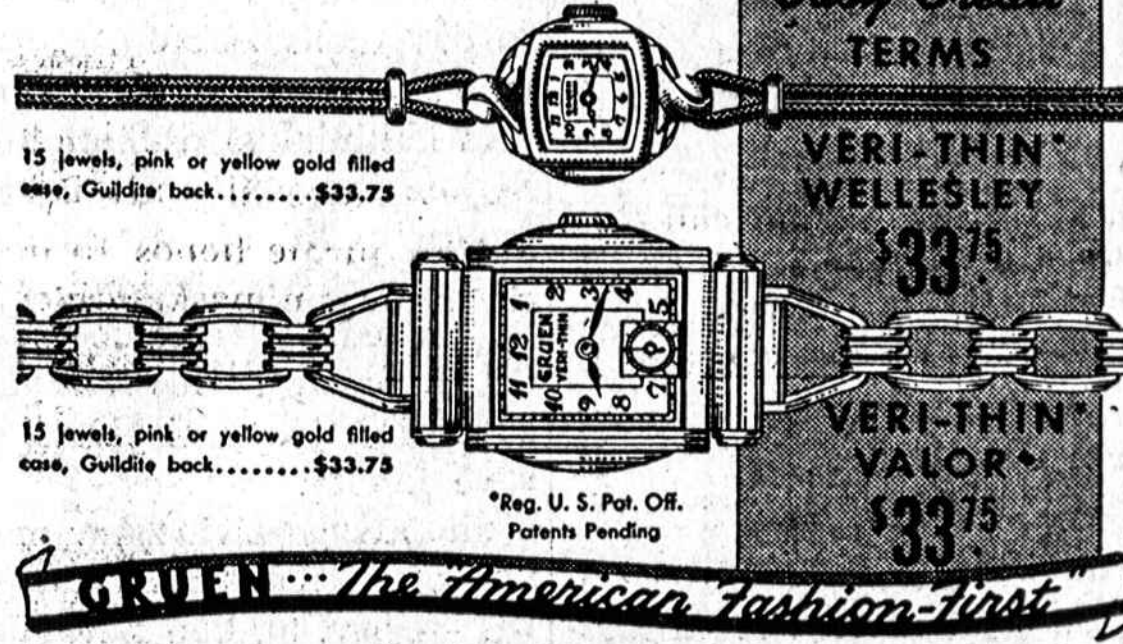
Atsukite "THE TELEPHONE HOUR" kas Pirmadienį 7 P. M. Dienos šviesos Taupymo Laiku, WMAQ.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

GRUEN the Precision Watch

Duokit Gruen, ir jus duosite laikrodį, jungiantį dailiausią stilių su visu akuratiškumu ir patikimumu, kurie padarė Gruen vardą garbingu laiko matavime. Pamatykite pas mus Gruen rykiuotę šiandien.

Registered Trade Mark

GRUEN... The American Fashion First

BEGEMAN'S
DVI ATSAKOMINGOS KRAUTUVES
4184 ARCHER AVENUE
3142 WEST 63rd STREET

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Nepriklausomybė

yra brangiausias tautos turtas. Atskiras žmogus Nepriklausomybę gali atsiekti tik budamas finansiniai aspiracijos. Statykit, remontuokite ir išgykite namus pagal mūsų ligamečio išmokėjimo planus. Taupykite ir paskolas imkite žymiausioje lietuvių įstaigoje. Už apdr. F. S. ligi \$5,000 mokame 3 1/2%.

KEISTUTO SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION
JOS. M. MOZERIS, Sr.
3236 S. Halsted St. CAL. 4118

LINOLEUM Paklojam DYKAI
CARPETS AND LINOLEUM

CONGOLEUM 29¢
Kvadratinis Jarda
INLAID 69¢ iki 95¢ Kv. Jarda
12 pėdų Platumas 44¢ Kv. Jarda
Visu išdirbysčių
LAIPTAMS KARPETAS 95¢
Jarda
Atdara Antrud., Ketv., šeštad.
vakarais.

BLETSTEIN

4957 SO. ASHLAND AVE.
Tel. YARDS 5015.

METINIŲ PARDAVIMŲ GALAS

BARGENAI, KURIE NETURI SAU LYGIŲ

Atsilankykite ir Persitirkinkite.
1940 Packard \$695
1939 Plymouth 4 Durų 395
1938 De Soto 345
1937 Ford 195
1937 De Soto 235
1936 Plymouth Sedan 165
1936 Buick Sedan 195
1935 Plymouth Sedan 95
1934 Plymouth Sedan 65
1933 Plymouth Sedan 35
150 Kitų Pasirinkimui.

WENZEL
DE SOTO-PLYMOUTH
1143 Diversey

Atdara vakarais ir sekmadieniais

Modern Roofing Co.
1821 SO. LAWNDALE AVE.
J. and C. Sarockas, sav.

Visas darbas garantuotas. Turime visokių rūšių stogų. Pašauk mus šiandien dėl nemokamo apskaitavimo.
Tel. CRAWford 0619
Pilnai Apdrausti—

DOCTOR'S AMAZING LIQUID
GREAT SUCCESS FOR

SKIN TROUBLES

(externally caused)

PAISED FROM COAST TO COAST!
No matter what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula—powerfully soothing Liquid Zemo—which quickly relieves itching soreness and starts right in to help nature promote FAST healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 10 different marvelously effective ingredients help YOUR skin. Also ointment form. Severe cases may need Extra Strength Zemo.

MIDDLE-AGED PEOPLE

are common offenders

If you're past 40, the chances are that your breath will be offensive sooner than that of a young person. Fermentation of tiny food particles caught by partial plates and dentures frequently cause this condition which you yourself may not detect but which is so offensive to others. Why not take the easy, pleasant precaution that so many fastidious people use to halt this fermentation—Listerine Antiseptic employed as a mouth rinse. It immediately makes the breath sweeter, purer, less likely to offend. Lambert Pharmacol Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use
LISTERINE ANTISEPTIC
To Make Your Breath Sweeter

Dabar Laikas Malevoti!

Mes parduodame sienų popierą ir visokią malevą senomis kainomis! Turime pilną pasirinkimą malevos, varnių, šelakų ir sienoms popierių.

DYKAI PATARIMAS DEL DEKORACIJŲ
DYKAI DASTATYMAS VISŲJ CHICAGOJ

SAM HELMAN

SERVICE WITH A SMILE

1411 So. Halsted St.

Tel. CANal 5063

ATSILANKYKIT arba pasiųskite Kuponą Reikalaudami Apskaičiavimo DYKAI.
• Nereikia įmokėti.
• 36 mėnesiai išmokėti.
• Pirmas mokėjimas spalį 1.

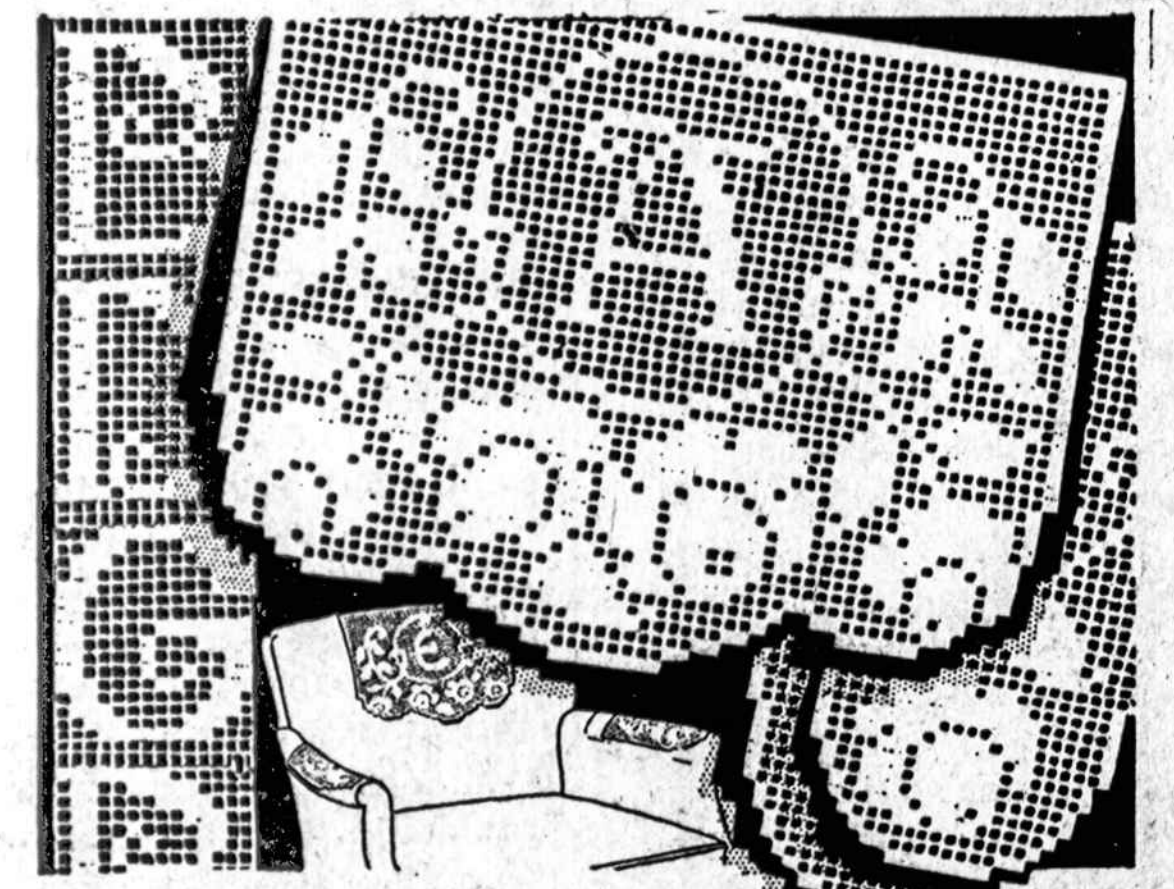
Karšto Vandens Įrengimai:
• STYMO-FURNASAI—
• ALIEJAUS PEČIAI IR
• "STOKEROLA" STOKERIS.
NO GEARS—NO OIL
3 metų garantija.

PLUMBINGO ARBA APSILDYMO REIKALU
Pamatykite
"SOUTH CENTER"

SOUTH CENTER PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO., Inc.

6 W. Garfield Blvd. prie State St. (N. W. kamp. State ir 55 St.)
Telefonas ATLANTIC 4290.

Aš esu užinteresuotas sekamais dalykais, pažymėtais X (nėra prievoles):
☐ Apšildymu ☐ Stokeriu ☐ Sienų Tiltu
☐ Plumbingu ☐ Telefonas

FILET CROCHET PATTERN 2923

No. 2923—Nerti uždangalėliai kėdei pagražinti.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2923
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....
Miestas ir valstija.....

Ne--
KIENO KALTE?
Bet--
Kas užmokės bilas?

Ar JŪS galėtumėte užmokėti už padarytus nuostolius? Ar JŪS galite rizikuoti ilgų metų bylas teismuose kurios užtrauktų dar didesnes išlaidas? Įstatymai jums uždraustų vairuoti karą iki skriaudos neatlygintos. Kam statyti save pavojun? Vairuok atidžiai, ir pasirupink tinkamą apdraudą. Specialės žemos kainos atsakomingsiems vairuotojams! Klauskite apie šią apdraudą šiandien!

Rašom visokią Apdraudą

UGNIES T. RYPKEVIČIA GYVASTIES
LANGŲ 1739 SO. HALSTED STREET APVOGIMU
RAKANDU (NAUJIENŲ NAME) IR KITŲ

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News-Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Nau-
jienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjotus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsienio:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnais reikiama siųsti pašto Money Orderu kartu su užsakymu.	

Gandai apie slapstas Stalino derybas su naciais

Svedijos diplomatai, komentodami Vaino Tanner'io pasakytą per radio kalbą apie Suomijos taikos tikslus, pasakoja, kad suoliai turi žinių, jogei Stalinas veda slapstas derybas su Hitleriu dėl separatinės taikos. Suoliai nori padaryti taiką su rusais, pirmiau negu Stalinas susitars su naciais.

Hitleris siūlas tokias sąlygas Staliniui: Vokietija pasilaikys užkariautas sovietų teritorijas kartu su Ukraina, išlygines dabartinę fronto liniją, bet Maskva paliks sovietų rankose.

Tai yra gandai, apie kurių tikrumą sunku ką nors pasakyti. Bet ir akį krinta tas faktas, kad nacių divizijos jau seniai paliovė ėjusios priekyn centro fronte, Maskvos link. Bolševikai giriasi, kad jie čia vokiečius sulaikė ir net atbloškė kai kuriose vietose atgal. Tai kodėl jie negalėjo sulaikyti nacių veržimosi Leningrado link ir į Ukrainą? Ekonominis atžvilgiu Ukraina ir Leningradas yra daug svarbesni, negu Maskva.

Maskva yra politikos centras. Jeigu vokiečiai užimtų sovietų sostinę, tai sugriautų visas Stalino diktatūros aparatas. Gal but, Hitleris nenori kirsti toki baisy smugį savo buvusiam partneriui?

Anglija ir Amerika nežino, kokia padėtis Rusijoje

Prezidento Roosevelt'o paskirti Jungtinių Valstybių delegatai i Maskvos konferenciją jau yra Londone ir tariais su anglais. Amerikos delegacijai vadovaus W. Averell Harriman, o britų delegacijai — lordas Beaverbrook.

Manoma, kad tos delegacijos pasieks Maskvą per 10 dienų, jei ne anksčiau. Jos tarsis su sovietų valdžia apie tai, kokią pagalbą Anglija ir Amerika gali suteikti rusams kovoje prieš Hitlerį. Tačiau, kad anglai ir amerikoniai žinotų, kuo jie gali Rusijai padėti, jie turi gauti pilnas informacijas apie Rusijos armiją, jos apsiginklavimą, kareivių nuotaiką, Rusijos pramonę ir kitus dalykus.

Demokratijų valdžios apie tuos dalykus iki šiol nieko nežino. Naciai, be abejonės, yra painformuoti daug geriau, nes Stalinas ilgą laiką su jais kooperavo, ir Hitleris turi Rusijoje daug šnipų. Neseniai pati Maskva pripažino viešai, kad Volgos srityje esą tukstančiai žmonių, kurie tik laukia signalo iš Berlyno pradėti "sabotažą" ir "diversiją" prieš sovietų valdžią. Maskva įtarė, kaipp šnipus ir Hitlerio agentus, kilusius iš vokiečių kolonistų Pavolgės gyventojus; bet kodėl vokiečių kilmės žmonės, visą savo amžių gyvenusieji Rusijoje, turi būti labiau priešingi Maskvai, negu ukrainiečiai, gruzinai, armėnai, totoriai arba kurios nors kitos tautinės grupės?

Hitleris susiranda agentų net ir tarp pačių komunistų. Anamet Stalinas išsaudė tukstančius komunistų partijos vadų ir pareigūnų, Raudonosios armijos maršalų, generolų ir karininkų, žvalgybos viršininkų ir diplomatinės tarnybos atstovų, apkaltindamas juos visus laikius slapstus ryšius su Vokietijos Gestapo. Butų naivu manyti, kad po tos kruvinos "čistkos" jau nepaliko Rusijoje nė vieno nacių agento, — jeigu naciai buvo išskverbę i tokias aukštas vietas sovietų valdžioje!

Q demokratijos savo slapstų agentų Rusijoje neturi. Jos stoji i talka Stalinui užrištomis akimis. Pagalba duoti reikėjo umai; tyrinėti nebuvo laiko. Bet toliau šitaip testis negali, ypač kuomet dabar paaiškėjo, jogei parama Rusijai turės būti teikiama milžiniškų mastu, kad ji galėtų palaikyti kovos frontą prieš Hitlerį.

Demokratijos negali leisti, kad joms Rusijoje vėl atsitiktų panašiai, kaip pereitame Pasaulio kare, kuomet Lenino valdžia pasitraukė iš karo ir Amerika buvo priversta siųsti savo kariuomenę i Archangelską ir Sibirą, kad nepažektų i vokiečių rankas ginklai, kuriuos Rusija buvo gavusi iš Santarvės valstybių.

Taigi Anglijos ir Amerikos delegatai, nuvykę i Maskvą, pareikalauja pirmiausia, kad Stalinas "atidengtų savo kortas". Vienas Amerikos korespondentas Londone apie tai sako:

"Aišku, tuo pačiu laiku, kad Britanijos ir Amerikos valdžios negalės visomis pajėgomis padėti Rusijai, jeigu joms nebus atskleistas paslapties šydas, kuriuo tenai yra viskas apsiausta. Sovietų valdžia turi but pasirovusi aiškiais žodžiais papasakoti apie Rusijos gamybą, Rusijos nuostolius žmonėmis ir ginklais, apie Rusijos nuotaiką ir Rusijos planus ateičiai."

Pirmą kartą savo gyvenime Stalino diktatura turės "nusirengti" ir duoti save iškzaminuoti, kaip naujokas, imamas i kariuomenę.

— APŽVALGA —

M. DEAT MIRĖ

Berlynas praneša, kad Marcel Deat mirė nuo žaizdų — po pasikėsimo prieš jo i Laval'io gyvastis, neseniai įvykusio Paryžiaus priemiestyje. Pierre Laval pasitaisė ir jau išėjo iš ligoninės. Buvo pranešta, kad ir Deat sveiksta.

M. Deat buvo holus "bendradarbiavimo" su Vokietija šalininkas Prancūzijoje. Jisai priešinosi karui su Vokietija. Prieškarinėje Prancūzijoje jisai buvo suorganizavęs vadinamą "neo-socialistų" partiją, kuri agitavo už susitarimą su hitleriška Vokietija.

Jei yra teisinga žinia, kad M. Deat mirė, tai naciai neteko vieno stambiausiųjų savo rėmėjų Prancūzijoje.

KODĖL FRANCUZIJA SUSMUKO

Staigus ir netikėtas Prancūzijos sumušimas ir kapituliacija labai nustebino pasaulį. Dar iki šiol tebėra svarstomos tos katastrofos priežastys. Pradžioje daugumas žmonių, rašiusių apie Prancūziją, matė jos nelaimės kaltininkus darbininkų judėjime ir vadinamojo "laudies fronto" politikoje. Jie sakė, kad darbininkų reikalavimai ir Blum'o socialinės reformos suskaldė prancūzų tautos vienybę ir sunaikino jos pasiryžimą ginti savo kraštą.

Šita atžagareivių nuomonė ignoruoja visiemis žinomus faktus — pav. tą, kad Laval'io ryšies politikieriai jau seniai palaikė artimus ryšius su Italijos fašistais ir Vokietijos naciais; arba tą faktą, kad Prancūzijos generalinis štabas visai nesirūpino paruošti armiją moderniam karui, pasitikėdamas Maginot Linijos stiprumu.

Visai, kitaip aiškina Prancūzijos sumukimo priežastis rašytojas W. Somerset Maugham, kuris gyveno per eilę metų Prancūzijoje ir savo akimis matė jos karą su vokiečiais. Savo atsiminimuose jisai rašo taip:

"Aš galiu padaryti resumé, kodėl Prancūzija susmuko, keliuose žodžiuose. Generalinis štabas buvo nekompetentiškas; karininkai buvo tušti, menkai susipažinę su moderniais karo budais ir nepakankamai pasiryžę; kareiviai buvo nepatenkinti ir jiems truko atsidavimo. Nuo žmonių buvo slepiama viskas, ką jie turėjo žinoti; jie giliai nepasitikėjo valdžia ir nebuvo išitikinę, kad karas tikrai paliečia jų gyvenimiškus reikalus. Turtingosios klasės labiau bijojo bolševizmo, negu Vokietijos viešpatavimo; jos pirmiausia galvojo, kaip apsaugoti savo kišenių; valdžia buvo negabi, nesąžininga finansuose ir dailniai nelojali. Ar yra nuostabu, kad Prancūzija buvo sumušta? Butų stebuklas, jeigu ji nebūtų buvusi sumušta."

M. Maugham tačiau mano, kad francūzai nesutiks buti Hitlerio vergais. Prancūzijoje yra tukstančiai dorų, patrijotingų ir drasių žmonių, kurie puvesius nušluos.

KAIP MASKVA TERORIZAVO SUOMIJĄ

W. Maugham tačiau mano, Knygoje", kurią šiomis dienomis Suomijos valdžia išleido Amerikoje, ji parodo dokumentais, kaip SSSR valdovai ja nuolatos terorizavo ir kišosi i jos politiką, nors 1940 m. kovo mėnesio taikos sutartyje jie buvo pasizadėję respėktuoti Suomijos nepriklausomybę. Paxyzdžiu, Suomija norėjo sudaryti bendrą apsiginimo sąjungą su Švedija ir Norvegija. Kai tik Maskva apie tai patyrė, tuojau ji prieš tai užprotestavo. Suomijos pasiuntinys Juo Kuski Paasikivi buvo pašauktas i Krenlių ir jam buvo išeiktos dvi sovietų notos. Vienos notos turinys buvo toks:

"Sovietų Vyriausybė gavo iš savo ministerio Stockholme, p-ios Kollontay, žinią, kurią jai suteikė Suomijos ministeris Wasastjerna, kad yra ruošama sutartis tarpe Švedijos ir Suomijos, kuria Suomijos užsienio politika būtų pavesta Stockholmo kontrolei, taip kad ateityje Suomijos užsienio politika bus nustatoma ne Elsinkeyje, bet Stockholme.

"Sovietų Vyriausybė laikosi nuomonės, kad tokia padėtis, jeigu ji išties būtų sudaryta santykiuose tarp Elsinkeyje i Stockholmo, reikštų likvidavimą taikos sutarties, kuri buvo pasirašyta tarp SSSR ir Suomijos 1940 m. kovo 12 d. Pagal tą sutartį Suomija nėra kitos valstybės vasalas, kuris negali pasiimti atsakomybės už sutarties vykdymą, bet suverinė Suomij Valstybė, turinti savo užsienio politiką ir galinti alikiti pasimtas ant savęs pareigas.

"Sovietų Vyriausybė pataria Suomijai pasverti kas yra aukščiau pasakyta ir pagalvoti apie pasekas, kurias atneš tokios rūšies sutartis, padaryta su svetima valstybe, neišimant Švedijos."

Sitoje notoje bolševikai aiškiai grasiuo Suomijai, kad jie nutrauks taikos santykius su Suomija, jeigu ji dris stoti i apsigynimo sąjungą su Skandinavijos valstybėmis.

Maskva kišosi i Suomijos Prezidento rinkimus

Antra nota, kurią Molotovas pereitą gruodžio mėnesį iškė Suomijos pasiuntiniui Maskvoje, lietė Suomijos Prezidento rinkimo klausimą. Ji skamba taip:

"Mes nenprime kištis i ši reikalą arba davinėti kokių nors patarimų apie tai, ką Suomija turi rinkti savo naują Prezidentu, bet mes akylai sekame pasirovimus rinkimams. Iš to, kas bus išrinktas Prezidentu, mes sprėsime, ar Suomija nori taikos su SSSR.

"Aišku, kad jeigu bus išrinktas Prezidentu toks asmuo, kaip Tanner, Kivimaki, Mannerheim arba Svinhufud, tai mes padarysime išvadą, kad Suomija nenori laikytis

Vincas Trumpa

"Polonia restituta"

6. RESTITUCIJOS PASEKOS

Taigi, naujoje Lenkijoje susitinkame du momentus: senosios Respublikos atstatymo ir naujosios tautinės Lenkijos idėją. Jeigu oficialiai Lenkija vis dėlto buvo naujo tipo valstybė, tai praktiškai ji gyveno senosios Respublikos dvasia. Lenkų tauta i vyriausybę buvo išlikinusi, kad po 1918 — 21 m. pasikeitimų laikotarpio Lenkija nusistojė savo etnografinėse ribose visomis kryptimis. Savo šiaurės vakarų sienas ji nubrėžusi ištutine linija, padedama arba, liksiau sakant, verčiama santarvinių valstybių. Tokiu pat būdu buvo nustatytos ir jos rytų sienos. 1921 m. Rygos sutartis taip pat buvusi paremta tautinių principų. Tada pravesia siena tarp Sov. Rusijos ir Lenkijos buvusi logiška tautinio principo išvada. Panašiai atsitikė ir su sienomis su Lietuva, kurias Rygos sutartis paliko neįspręstas, kaip kadais Versalio sutartis paliko neišspręstų sienų su S. Rusija klausimą. Lenkija čia nenorėjo pripažinti nei savo pačios, nei Lietuvos, nei trečiųjų valstybių sprendimo tol, kol 1923 m. ambasadorių konferencija nesankcionavo jos visą eilę savvališkai įvykdytų veiksmų.

Nuo šių dviejų principų suderinimo priklausė visa Lenkijos ateitis. Vienas — tautinės ir centralizuotos valstybės — principas lėmė jos vidaus santvarkos raidą, antras — senosios Respublikos — diktavo jai užsienio politiką. Be abejo, jie abu buvo glaudžiai susiję i vienas veikė kita. Užtat Lenkijos vidaus raidoje randame i vienos pusės ultrademokratizmą, arba demokratiją, (bent tam tikrais periodais), kas yra neabejotinas senosios Respublikos paveldėjimas, iš antros — didelį centralizmą ir be galo griežtą nutautinimo politiką, ypač vadinamąsio kresuose: Poznanėje, Galicijoje, Vilniuje, kuri plaukė iš tautinio Lenkijos valstybės pobūdžio. Dar daugiau. Tie du momentai sukūrė i dvi priešingas tendencijas: konservatizmą ir pažangą. Budama senosios Lenkijos paveldėtoja, naujoji Lenkija labai sunkiai pasidavė pažangai. Lenkija buvo viena konservatiškiausių valstybių. Jos religinės, ekonominės ir socialinės gyvenimas daug kur kvėpavo dar XVIII a. oru. Niekur taip nesimatė i akis socialinė nelygybė, kaip Lenkijoje. Tik tarpais prasiiverždavo žemesnieji sluoksniai i reikšmingesnę poziciją, o šiaip visą sprendžiamą balsą turėjo ponija, kaip tam tikras privileijuotas luomas. Ta konservatiškumą smarkiai rėmė ir taikos sutarties, kurią ji padarė su SSSR."

Sitokio begėdiško diktavimo kaimyninei valstybei, ką ji priivalanti ar neprivailanti rinkti savo Prezidentu, dar tur but nėra buvę diplomatijos istorijoje. Idomu, kad Stalinas pirmoje vietoje pareikalavo nerinkti Prezidentu Suomijos socialdemokratų vado Vaino Tanner'io. Socialdemokratų partija Suomijoje yra stipriausia politinė organizacija, tačiau Kremliaus klika turėjo drąsos reikalauoti, kad Suomija nerinktu i Prezidentus tos partijos lyderio! Suomijoje, kaip ir seniau Vokietijoje, bolševikai labiausiai neapkenčia socialdemokratų. Maskva ir jos tarnai sutinka geriau kooperuoti su naciais ir fašistais, bet tik ne su demokratiniu socializmu atstovais. Čia dar kartą matome visą bolševizmo reakingumą.

Nuo šių dviejų principų suderinimo priklausė visa Lenkijos ateitis. Vienas — tautinės ir centralizuotos valstybės — principas lėmė jos vidaus santvarkos raidą, antras — senosios Respublikos — diktavo jai užsienio politiką. Be abejo, jie abu buvo glaudžiai susiję i vienas veikė kita. Užtat Lenkijos vidaus raidoje randame i vienos pusės ultrademokratizmą, arba demokratiją, (bent tam tikrais periodais), kas yra neabejotinas senosios Respublikos paveldėjimas, iš antros — didelį centralizmą ir be galo griežtą nutautinimo politiką, ypač vadinamąsio kresuose: Poznanėje, Galicijoje, Vilniuje, kuri plaukė iš tautinio Lenkijos valstybės pobūdžio. Dar daugiau. Tie du momentai sukūrė i dvi priešingas tendencijas: konservatizmą ir pažangą. Budama senosios Lenkijos paveldėtoja, naujoji Lenkija labai sunkiai pasidavė pažangai. Lenkija buvo viena konservatiškiausių valstybių. Jos religinės, ekonominės ir socialinės gyvenimas daug kur kvėpavo dar XVIII a. oru. Niekur taip nesimatė i akis socialinė nelygybė, kaip Lenkijoje. Tik tarpais prasiiverždavo žemesnieji sluoksniai i reikšmingesnę poziciją, o šiaip visą sprendžiamą balsą turėjo ponija, kaip tam tikras privileijuotas luomas. Ta konservatiškumą smarkiai rėmė ir taikos sutarties, kurią ji padarė su SSSR."

Iš pradžių nei Lenkija nei Vokietija esama padėtinį nebuvo patenkintos. Ju problemos Achilo kulnini buvo Dancigo ir koridoriaus klausimai. Vokietija negalėjo pakesti savo valstybės suskaldymo i dvi dalis, Lenkija i kėlyvomis žiūrėjo i Rytų Prusiją. "Lenkijai, kaipbeje Dmoyekis, Vak. Prusija bus be vertės, kol ji nevaldyje Rytų Prusijos". Kilas lenkų politikas Grabskis, svarstydamas Lenkijos priėjimą prie Baltijos jūros, taip pat aiškiai numatė, kad Lenkija dėl to "ankščiau ar vėliau susigrūs su Vokietija". 1930 m. lenkų imperialistų laikraštis "Mocarstwowiec" rašė apie neįvyngiamą karą su Vokietija (1). "Kuriamė Vokietija bus nušauta nuo žemės vėdo (1)..."

Vėliau, kai Hitleris sukūrė Vokietijos galybę, Lenkija pati ėmė iškoti su Vokietija modus vivendi. Dabar ji jau mažiau galvojo apie Rytų Prusiją. Jai svarbu buvo arba išlaikyti status quo, arba bent padaryti patogius mainus. 1934 m. Pilsudski-Hitlerio nepuolimo pakta lenkai aiškino, kaip ginėtinų klausimų su Vokietija likvidacija. Tačiau tokis aiškinimas neatitiko realią dalykų padėtį.

Šiuo veiksmu pavyko Hitleriui tik Lenkiją izoliuoti nuo kitų valstybių, o iškūlsiančius klausimus (kad tokių turėjo būti, niekas neabejojo — juos mini ir pats paktas) spręsti tarp savęs, nesikreipiant i trečiųjų tarpininkų. Štai toji betapiškų sąlyčių politika, kuria taip didžiavosi pulk. J. Beckas. Ji tik padėjo Vokietijai išspręsti Austrijos ir Čekoslovakijos problemas, o pačiai Lenkijai, be Tešeno, nieko daugiau nedavė. Pats Lenkijos Vokietijos pagrindinis ginčo klausimas taip ir liko nepajudintas: Lenkija slapta ruošė i R. Prusiją, Vokietiją — i koridorių, Poznanę ir Aukš. Sileziją.

Aiskus daiktas, status quo čia nebuvo galimas. Kiekvienas tai juto. "Ta naujoji Lenkija, sako Nitti, kuri su savo imperialistiniais igėidžiais ruošia sau pačiai ir savo ką tik atbudusiai tautai baisy likimą — jei tik klaidos nebus laiku pataisytos — vykdo dvi absurdiskas sąlygas: atskirdama Vokietiją ir Rusiją ir budama Prancūzijos karo agentu prieš Vokietiją". Ne tik ji skyrė Rusiją nuo Vokietijos, bet perskyrė ir pačią Vokietiją. Tuo atžvilgiu padėtis buvo sunkiai pakenciamą. "Kai dėl lenkų koridoriaus, sako Masarykas, reikia galutinai pasakyti, kad Vokietija niekuomet nepakės esamos padėties, kuria Rytų Prusija yra atskirta nuo vokiečių Reicho". O maršalas Fochas nuostabiai nujutė, kad "ten (koridoriuje) slepiasi sekancio karo kibirkštis".

Zinoma, pavoju iš Vokietijos galima buvo kompensuoti gerais santykiais su kitais kaimynais. Deja, ir čia Lenkija savo dideliu apetitu ir savo konservatiškumu sunaikino visokią patitkėjimą. Su Čekoslovakija susipyrko dėl Tešeno, (tai visai nelenkiškas kraštas) su Lietuva dėl Vilniaus, su Sov. Rusija negalėjo geriau susgyventi, ypač bijodama, kad geresni šu ja santykiai nepaveiktų Lenkijos vidaus santvarkos. Dideli skaičiai gudų ir ukrainiečių taip pat buvo klijuti. Be to, ne paslaptis, kad Lenkija savo rytų sienų nelaike galutinomis. Tegų ju i nenorėta atstumi iki 1772 m. sienų; bet paieiti pietų kryptimi iki Juodosios jūros buvo sena Pilsudski svajonė, kurią jis vienu laiku buvo mažėję įgyvendinęs, sudarydamas sąjungą su Petliura. Kiek geresni santykiai buvo tik su Rumunija, bet ir čia didelio nuosirdumo nesimatė, juoba kad siekdama savo istorinių santykių su Vengrija, Lenkija slapta rėmė vengrų revisionistinius planus i Transilvaniją.

Iškelusi savo restitucinius norus dar nepriklausomybės kovų metu, Lenkija, nors kaip valstybė nedalyvavusi D. kare, daugiausia iš to karo "laimėjo". Be tvirtos istorinės tradicijos (kaip matome, paremtos klaidingu istoriniu supratimu) ji i karto narejo iokoti i didžiųjų valstybių tarpą. Kaip tokia, ji mažiau dėmesio kreipė i savo kaimynus, kiek i tolimesnes valstybes, laikiesi užsienio politikos principo: mano kaimynų kaimynai yra mano draugai. Tačiau savo realiomis galimybėmis Lenkija galėjo būti tik vidutine valstybe. Tautinių valstybių amžiuje jai būtų buvę sveikiau užmiršti senąją "Respubliką" ir susiaurinti savo planus. Tačiau Lenkija to nemokėjo padaryti. I restitucijos teisę ji norėjo pritaikinti ypač Lietuvai.

(Bus daugiau)

Garsinkitės "N-nose"

K. Runza

DALIA

(Tesinys)

Jau beveik metai, kaip jis kartu su Elze dirbo pas gascadorius. Bet ligi tol nebuvo įsijūrejęs į mergą. Jis ją pažino tik kaip darbo jėgą ir žinojo, kad piaušiant rugius ar kraunant šieno vežimus jos raumenys buvo tvirti, visiškai lyg ne mergos. Daugiau jis ją nesidomėjo ir nematė, kaip kartais merga jį žvilgsniu smaigstė ir baltus dantis pro raudonas lūpas rodė.

Jis neįėjo meilės. Tos meilės, kuri žalsyose mėnesienose gimsta. Meilės gležnos ir natūros. Nemokėjo taip mylėti. Tačiau jis buvo sveikas vyras. Kupinas jėgų. Tiesa, jas darbui tenaudojo. Bet žmoguje yra dar kažkas, ko nevalioja suryti darbas. Tas kažkas reikalavo savo dalies. Ir užtat berną jaudindavo mergų lieknai kūnai, pro sijonų padalkas baluojančios blauzdos, darbymečio metu svaičiančios moterų prakaitas. Tada sukilavo pasitūškęs troškimas. Bet tai budavo trumpam. Retkarčiai. Galvališkais.

Po jo — vėl darbas sunkus. Ir visiškai nuilsusio gyvulio ramumas.

Tokia butis. Ir dabar — staiga — ženyti.

Bernui galva sukosi. Jis ėmė atydyti į Elzės žiūrėt. Užsislėpęs kur prakarsom iš paslapčių žiūrėti.

Merga kaip merga. Tik gal kiek per jauną. Šešetas-septynetas metų jų amžių skirtumo. Tik per daug plepi ir linksma. Tai jam netiko. Ji erzino sodrių lūpų juoste apvestos dvi eilės blizgančių baltų mergos dantų. Ypač tada, kai toji rodė dantis, o ji po raumenis edančio darbo praukė miegas.

Bet šiaip merga sito verta. Raumeninga. Tvirta kūno. Kruvys didelės. Kojų blauzdos, lyg pienas. Toki merga. Darbo merga. Taip Petras ją vertino. Paprasati ir grubiai. Akys jam buvo nesvarbūs, joms nesidomėjo, nors tiesa, mergos ir jos buvo gražios: mėlynos su šviesiais atspalviais.

Bet bernas buvo nekaltas, kad jo nedomino akys. Jis nebuvo įpratęs būti švelnus. Ir jį patį tik dėl raumenų vertino. Tik dėl jėgos.

Tačiau daugiausia jį gundė dalia. Dalia! Juk tai pinigai ar žemė. O jis žinojo, ką tai reiškia. Gyvenimas jį buvo išmėkęs tai vertinti. Ir jį vertino. Jis ir moterį vertino jos dalimi. Moteris — tai turtas. Jį tiek ir teverta, kiek turtas.

Bus pinigų arba žemės. Ir jam nebereikės būti bernu. Savo troba. Seimyna. Bė vargo. Juk tai gera. Juk tai niekuo nepamainoma. Tai visos gyvenimas. Tai buvo svajonė. Bet navi. Nes jis negalvojo, už ką bus pinigų ar žemės. Ir nežinojo,

PERDAUG BALIAVOJIMO?

New Yorke FBI atleido kelis pareigūnus ir mąnoma, kad tai padaryta ryšis su jų santykiavimu su Paula von Luckner (dešinėj), kuri sakosi esanti pirmam pasauliniam kare pagarsėjusio volkiečių kapitono "Juros Velnio" von Luckner pusseserė. Federaliniai agentai ištyrė jos iškeltas "pares", kuriose, girdi, dalyvavę FBI pareigūnai. Apie tas "pares" taip pat apklausinėta Keith Ferguson (viršų kairė) ir Lucky Leak (apačioj kairė).

kodėl gascadorius taip piršo o dalia, gascadoriau?

Elze.

Jis buvo ne tiek savanaudis, kiek naivus. Jis buvo siurkštus, bet geras. Jei jį kas apgautų — būtų gaila. Gaila, lyg nusikrausto ištikimo šuns. Tokio didelio ir perkarusio.

Ir jį ruošė apgauti. Nes jis nusprendė ženytis Elze.

Dalia. Prakeikta dalia! — Ne aš pirmas, ne aš paskutinis. Gyvena žmonės — gyveniu ir aš.

Toks sprendimas.

O dar pinigai ar žemė.

Ir kai gascadorius vėl paklausė:

— Na, Petrai, kaip?

Jis, lyg akmenį nuo krutinės, sivedė žodį:

— Ja, gerai!

Gascadorius tą dieną buvo labai linksmas.

4.

Bėda merga prikalbėti.

Jai Petras netiko. Toks liurbis. Ir senesnis už ją. O visa žalia jaunystė dar tebebuvo prieš akis.

— Žinokis... Kaip nori...

Tavo valia. Mes darom, ką galim. Nepatinka — neik. Niekas nevaro, — kirtlo mergai gascadorinė.

— Ja, nevarot...

— Tai ką, gal tu nori, kad mano vaikas tave ant savo sprando visam amželiui užsikartų. Kad tu to nesulauktum, paleistuvė!

Ką galėjo padaryti mergaitė, kurios tėvai tebuvo tik miestelio grytelininkai?

Ji verkė. Ir tiek.

Viena sekmadienį Petras per gascadorius pasipiršo Elzės.

Jis buvo nusivalęs batų, susisukavęs ir po kaklu pasirišęs švairią skarele.

Vasara ėjo rudenio. Žolė gelto ir dangus klostės drumzlinų debesų skaromis. Vėjas vis dažniau pūtė savo švilpynę. Tū-u, tū-u, tū-u. Vasaros dailininkas baigė savo kurinį. Bet jo spalvos buvo tokios nepastovios.

Jau po darbymečių.

— Na, Petrai, kada vestuvės? — gascadorius skubino.

— Man vistiek kada.

— Ją? Kitią pedalią ant užrašų. Gerai?

— Gerai, — ir užsiminė, —

— Kad sakiau bus, tai ir bus. Susiruošim. Nesirupink!

Jis jau nenoromis kalbėjo apie tą.

— Na ką, ženijies? — klausė Petra kaimyno bernas.

— Zenijuos.

— Vadinasi, katę maiše perki, — pasakė ir juokias.

— Kodėl? — Dalia duos.

— Dalia! Duos tau tokią dalį, kuri už kelių mėnesių visais galais rėks.

— Niekus tauziji!

— Patauzisi ir tu!

Bet Petras tik nusispiovė — ir tiek. Niekai. Kažką prasimano. Nori koją pakisti, tai ir plepa. Pavydu juk.

Kaimo hobos ėmė liežuviams, lyg girnomis, malti.

— Vienturčio, širdel, darbas. Suviliojo mergaitė. Sako, toks padauža, mergininkas. Kur ten Petras! Liurbis toks.

— Reikėtų jam pasakyti. Apgaus dar berną.

— Et, širdel, kam čia į svetimus duris pirštus kišti. Pats akis turi — tegu mato.

— Ką, susiede, girdėjau jusų kieme veselių busių? — klausia kaimynė gascadorienė.

— Taigi, dušel, žada...

— Na kaipgi ten? — pakūždom teiraujas.

— Ot tas Petras, baļamutis... Lindo, lindo prie mergaitės — ir suėdė. O dar, sako, liurbis. Tikėk'biėsi. Taigi, dušel... jau kelvirtam mėnesy, — tą išlarė visai pašnabzdom, — mano senis kai sužinojo, dušel, tai ko nepaduko. Tokia gėda, kaipgi, dušel. Ir užsispyrė: tegu ženijasi, sako. Mokėjo suvilioti, — sako, — tegu moka ir iš balos išbristi. Taigi, dušel. Pradžioj spyrė, nė kalbėt nenorėjo. Ne aš, sako... Bet senis kai prispyrė, algos neatiduoti pagrąšė, tai šiaip taip, lyg šuo po girnų, prisirangė. Tai, sako, ženyšiuos, ar ką jau.

— Taigi, taigi, kas galėjo manyti... — lingavo marga skarele aprišta galva ir šypsojos pamėlynavusios lūpos, tarytum klausė:

— Ar gi iš tikrųjų taip ir buvo? Melagė, tu melagė!

5.

Ruošė vestuves.

Viso sodžiaus juokams.

Mergos su aiškia pašai pa žiūrėjo į Elzės, o bernai tiesiog žyngė ir kriukė.

Nieks nenorėjo eit į brolaičius. Benkart vestuvės! O dar pinigų laidyk. Net ukininkų vienturtis ir tas spyrės būti brolaičiu. Tik tėvo piktai suolbytas šiaip taip sutiko.

Vestuvės kėlė pats gascadorius. Bet kokios ten vestuvės: papioyė metinį aviną, porą gaidžių ir iš suplekusio salklo šiek

tiel ala us užbirbino. Ir viskas. Keletas dešėtkų tekaštavo.

Užtat ir juokės visas sodžius.

"Čia veseliai labai didi — Broliš piovė karvę tr...!"

Dainavo pusberniai tyčiom Petrai girdint.

O tas vaikščiojo lyg žemę par davęs.

(Bus daugiau)

Garsinkitės "N-nose"

Turtas Virš \$6,000,000.00

Apari Apsaugos, Turime \$500,000.00

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų. Savaitės dienomis 9 A. M. iki 4 P. M. Trečiadien 9 A. M. iki 12 dienos, šeštadien 9 A. M. iki 8 P. M.

STANDARD FEDERAL SAVINGS LOAN ASSOCIATION of Chicago JUSTIN MACKIEWICH, Pres. 4192 Archer Avenue VIRGINIA 1141

Pirm Negu Pirkite — MATYKITE MUS!

Jūs persitikrinkite, kad Mes Turime Didžiausį Pasirinkimą Puikios Rusiš

• Lentų Medžiagų Stogams • Medžio Reikmenų Statybai IR VISOKIAUSIŲ KITŲ STATYBOS MEDŽIAGŲ

Mes finansuosime jūsų namo pertaisymą ir pastatymą — Niekio nereikia numokėti. Mokėkite per Tris Metus — Apkainavimai Nemokami LIETUVISKAS PARDAVĖJAS

CARR-MOODY LUMBER CO. STANLEY LITWINAS — Generalis Vedėjas 3039 So. Halsted St. VICTORY 1272

PRADĖK TAUPYTI SIANDIEN

Ateičiai Užtikrinti!

Taupykite dabar, kad, bedarbei užėjus, nereikėtų dejuoti. Taupykite saugioje įstaigoje, kaip UNIVERSAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION.

Čia jūsų įpėdėliai NEŠA 3 1/2 nuošimčio. Yra apdrausti iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Ofisas kasdien atdaras nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais iki 6 val. vakaro.

Universal Savings AND LOAN ASSOCIATION 1739 SO. HALSTED STREET

Jel insurance reik, pas Dr. P. Vileišis EIK

DR. P. VILEIŠIS

Atstovas Prudential Ins. Co. of America 175 W. Jackson HAR. 2506

Home Office, Newark, N. J. 5922 W. Roosevelt Rd., Austin 1176

Remkite Lietuvišką Zyduka. NATHAN KANTER MUTUAL LIQUOR CO. — WHOLESALE 4707 S. Halsted St. Tel. Boulevard 0014

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO. 4216 S. Halsted St. VICTORY 4965 Stogus, rymas, stoglaugius ir sienų apmušimus. Palsome "bet" k. Atnaujiname bet k. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

PIRKIT SU PASITIKĖJIMU

ALLIED Lumber Co. LUMBER, MILLWORK Stogam Medžiaga. Mes Finansuojam. Pristatymas DYKAI 2759 S. KEDZIE AVENUE Tel. LAWNDALE 2830

VICTOR BAGDONAS LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom fornicius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis. 3212 So. Halsted St. šaukii Tel. VICTORY 0666

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užlaidomis ir Hollywood stiliaus. Darbas garantuotas. 420 W. 63rd St. Tel. ENG. 5883-5848

Sophie Barcus RYTINE RADIO VALANDA — iš stoties — W.G.E.S. Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare. Išgirsit vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

NAUJA MADŲ KNYGA

ROOK OF PATTERNS

KAINA 15 CENTU Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Vardas

Adresas

Miestas

Valeitja

MASTER WINDOW SHADE CO. S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560 Langam Uzdangalus Padarom ant Užsakymo FRANKOM LAZDAS. MES NUMERUOJAM IR UKABINAM TAVERNOMS. NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS 1803 WEST 4TH STREET (ARTI WOOD ST.) CASH AND CARRY.

PILIETYBĖS PAMOKOS VELTUI PRASIDĖS KETV. RUGSĖJO 18-tą, 8:00 VAL. VAKARO JOSEPH J. GRISH 4631 So. Ashland Ave. YARDS 1001

SUTAUYSI PINIGŲ, DAUG DARBO IR SVEIKATĄ. ISGYK GERIAUSIA IR STIP. KIAUSIA SIŲ DIENŲ STOKER! LINK-BELT. Visiškai Automatiškas SLEGAITIS STOKER SALES 6921 So. Western Ave. REPUBLIC 3713 • IVEPU SILIMA • BOILERIUS • IR SUTAISAU SENUS

CRANE GOAL COMPANY 5332 So. Long Avenue Telefonas PORTSMOUTH 9022 WEST VIRGINIA Pocahontas Mine Run iš geriausių maminų, daug \$8.35 dulkų išimta. Perkant 5 tonas ar daugiau. SMULKESNI YRA DAUG PIGESNI BLACK BAND LUMP \$10.25 Sales faksei ekstra.

Call Kinds of PRINTING Musų Spaustuvė Atlieka Ivairiausius Spaudos Darbus! Jeigu esate biznyje ir jums reikia atsispausdinti bilu, stitmentų, laiškų, žinokite, kad "NAUJIENŲ" spaustuvė yra pasiruošusi jums patarnauti. Atliks darbą tobulai. Kainos kuoprieinamiausias. UZSUKITE IR RAMATYKITE PAVYZDZIUS

NAUJIENOS 1739 So. Halsted St. Canal 8500

Illinois-Indiana-Michigan-Wisconsin Žinios

Karingas Upas Am. Legiono Konvencijoje

Entuziastiškai Sveikina Amerikos Žingsnius Prieš Diktatorių.

MILWAUKEE, Wis. — Visi Rooseveltto priešai, kurie tikėjo, kad Amerikos Legionas pasmerks jo politiką, skaudžiai apsigyly.

Kuo karingesni kalbėtojų žodžiai, tuo daugiau konvencijos delegatai juos sveikina. Legionieriai entuziastiškai sutiko pulk. Knox, laivyno sekretoriaus ir armijos vado gen. Marshall pareiškimus, kad armija ir laivynas bus pasirengę Amerikos teises apginti bet kurioje pasaulio dalyje — ir nelauks kol priešas paleis pirmą šovinį.

Už Jėgos Vartojimą Prieš Hitlerį.

Konvencija priims eilę rezoliucijų, kuriose užgirs laivyno naudojimą prieš vokiečių submarinus ir karo laivus, taipgi reikalaujanti suvaržymus armijai, kurie dabar neleidžia jai kariauti už Amerikos kontinento ir Amerikos kolonijų ribų.

Paradas.

Vakar Milwaukee įvyko įspūdingas Legiono paradas, kuris užtruko kelias valandas.

Delegatų konvencijoj yra Da-

riauš-Girėno posto komandantas A. H. Kasper, ir būrelis lietuvių svečių tarpe, Amerikos Legioną sudaro Didžiojo karo veteranai.

Armijos Kvota Lietuvos Mėnesiui — 7,405

SPRINGFIELD, Ill. — Per spalio mėnesį U. S. armija paima iš Illinois valstijos 7,405 vyrus, daugiau negu pusę Chicago ir Cook apskrityje. Rugsėjo mėnesio kvota yra 3,519.

Svečiai Chicagoje Iš Worcesterio

A. Salašavičiai.

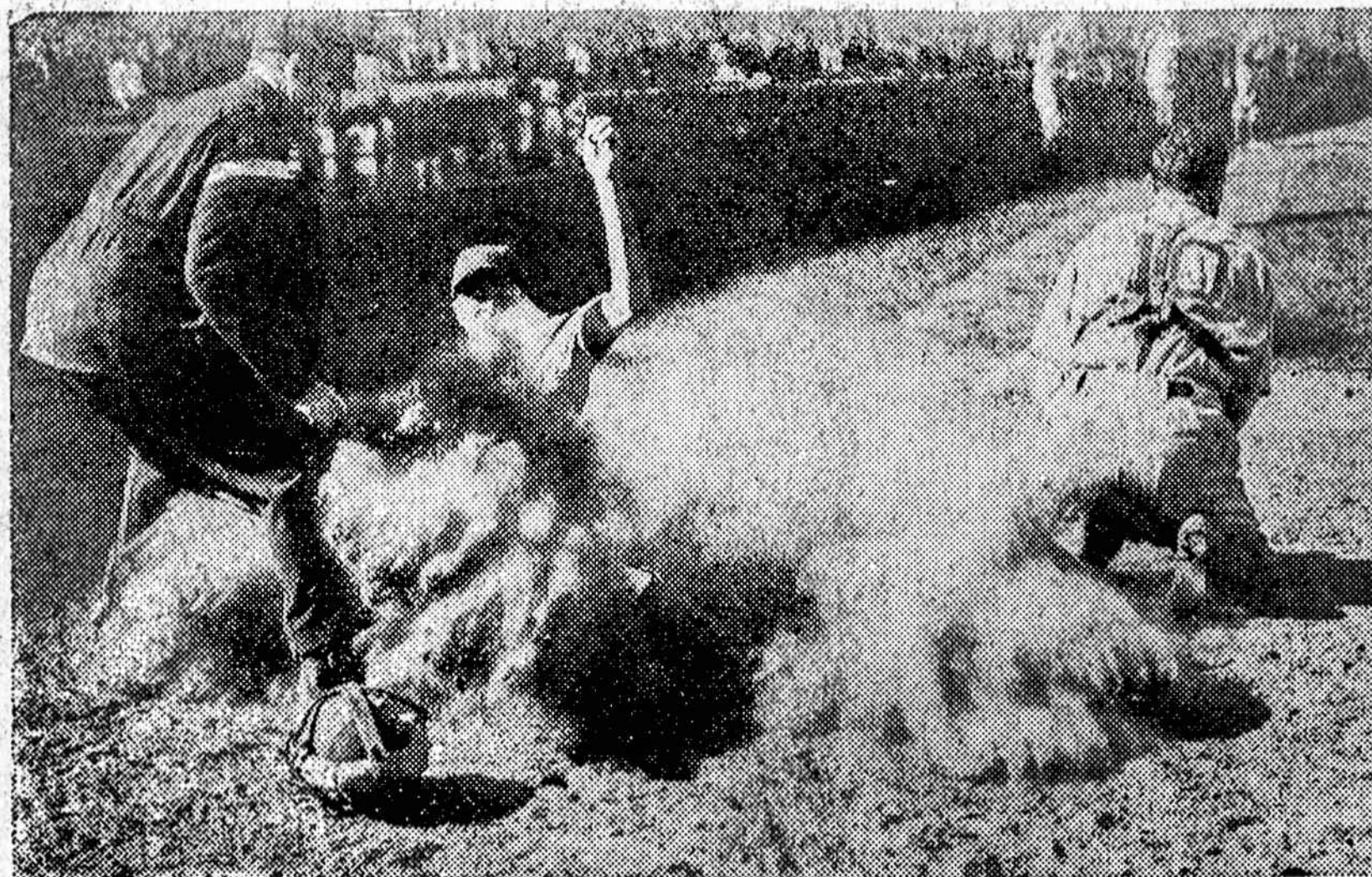
Antanas ir Marė (Čekaičiūtė) Salašavičiai iš Worcesterio, Mass., atvyko į Chicago aplankyti savo dukrelę, kuri darbuojasi šv. Kryžiaus ligoninėje. Kartu atvyko sūnus Antanas ir Leo, ir duklė Frances.

Svečiai apsisotė pas švogerį J. Alkonį, 324 South Sacramento bulvaras. Aplankę ir kitus gimines, jie apsisėdė Chicago penktadienį, nes sūnus Antanas turi grįžti į armiją rugsėjo 22 d. Jisai turi seržanto rangą.

Kas norėtų su svečiais susišižnoti, prašomi pašaukti telefonui, VAN Buren 8539.

Viensėdis Juozas

SVARBUS MOMENTAS IŠ SVARBAUS LOŠIMO

Stanley Hack, Chicago Cubs'ų trečiasis beisbėnas turėjo šitaip "namus" pasiekti, kad laimėti savo komandai punktą, kuris sulygino rezultatais svarbiame lošime su Brooklyn Dodgers, stovinčiais Nacionalinėj Lygoj pirmoj vietjo. Chicagočiai brooklyniečius suplikė dviejuose žaidimuose ir susilpnino rytiečių poziciją kovoj už svarbią ir pelningą čempionatą.

KAIP CHICAGIEČIAMS SEKĖSI GRYBAUTI IR RIEŠUTAUTI INDIANOJ

Pas Ukininkus Baltakius ir Druktenius

Gražios šiltos malonios dienelės dar teberieda rugsėjo saulėtu takeliu. Po savaitės sunkių-skubių darbų šiek tiek pasiluosavus, žmogų vis dar vilioja žaliųjų laukų-miškų vaizdai — vyksti iš didmiesčio triukšmo ir bildesio nelaisvės pasidžiaugti miela gamtuze ir pakvėpuoti tyru oru.

Įrašę sėkmadienį, vos tik išėjusį švintant, su drg. Karčiausiais, jų kaimynė p. Plukienė ir aš pasileidome link La Porto. Ši kartą Jurgis Karčiauskutis šoferiavo.

Per vieną valandą ir penkiolika minučių jau mes buvome La Porto miškuose. Ona su Josephina pintinės į rankas pasiėmę pasinėrė į giria grybų rinkti.

Grybų Nedaug

Mes vyrai važiuojame į La Portą pas p. Druktenius. Juc radę namuose, ir pavaišinti karšta kava ir bundukėmis, išvykdam drauge pasiėmė p. Druktenienę. Ji budama tos aplinkinės gyventojų geriau žino kur daugiau grybų yra. Bet grybų, kad ir su vadove prigrybautų neperdaugiausai, tik p. Karčiauskiene buvo laiminga — rado tokį grybą, kad vos patilpo į jos krepšį. Svėrė arti šešių svarų. Jos sūnus Jurgis žadėjo savo mamą su tuo grybu "nupikinti".

Kada susirinko visi grybautojai, pasivaigėm prie gražios pakrantės tikrai sveikus ir gardžius pietus, mudu su Motiejum dar gerokai saulutę pasikaitinome, ir grįžome dar pas gerus naujieniečius Druktenius.

Pas Baltakius

O iš ten pasileidome pas fermerius p. Baltakius, kurių farma iš 140 akierių yra apie 7 mylios nuo La Porto, į šiaurę.

Pirmą sykį teko aplankyti p. Baltakius ir su jais matyti ir kalbėtis. Beesą malonaus būdo ir labai draugiški žmonės. Jų duklė Josephine dirba Michigan City, bet taip pat, padeda ir šveliams prie namų. 5 metai atgal jų sūnus jaunuolis, 21 metų amžiaus, buvo automobilio užmuštas.

Turi Didelį Sodą

Dabar p. Baltakiai vieni darbuojasi kiek išgali. Turi didelį sodą iš trijų šimtų šešiasdešimt vaismedžių ir daug gėlynų. Obuoliai, pyčės, kriaušės taip ir geltonuoja prikryt ant žemės.

Skundžiasi, kad vėjas jau baidia visus purtyti, o nėra kam rinkti. Turi daug daržovių — pumpkinų, "watermelonų" ir kitokių, — viską puikiai atrodo.

Mes su p-le Baltakytė patraukėme į jų mišką riešutauti. p. Druktenienė su mumis irgi buvo. Riešutus skindami turėjome daug "fonų", skambėjo ir dainos.

Gera Lietuvaitė, Linksmas Mergaitė

Baltakytė netik yra gera lietuvaitė ir labai linksmas, bet ir smarki riešutautoja. Mus Chicagočius ji "subytino", — priskynė didelį maišą riešutų ir mums atidavė vežtis į Chicago.

Pagalios nuėjome prie šaltinėlio, kur bėgo vanduo šaltas ir tyras kaip kriokštas. To skanaus mineralinio vandenilio gėrėme, ir prisiminę užtraukėme "Kur tas šaltinėlis, kur aš jautinas geriau, kur ta mano mergužėlė, kurią aš mylėjau. Jau tas šaltinėlis žolele apaugo, jau ta mano mergužėlė už kito išėjo — — —".

R. S.

A. Smalesis Butler Universitete

Jaunas chigagietis Albinas Smalesis šią vasarą užbaigė chemijos inžinierio mokslus Northwestern universitete. Bet jis tuomi dar nesitenkina, ir išvažiuo testti mokslą į Indianapolis, Ind., Butler universitete.

Ten lankys specialius kursus. Kaimynas

Stato Submarinus Wisconsin

MANITOWOC, Wis. — Manitowoc Shipbuilding Company čia stato 10 submarinų U. S. karų laivynui. Vieną jau baigia, o antrą pradėjo.

Chigagietis Rymkus Notre Dame Komandoje

SOUTH BEND, Ind. — Garšaus Notre Dame universiteto footballo komandoje šmet loš jaunas Chigagos lietuvis, Lou Rymkus. Jisai yra iš Lindblom High, kur pasižymėjo footballo lošime. Rymkus bus "tackle" pozicijoje.

Padarė Kratą Cicero Kliube

CICERO. — Apskričio policija iš Willow Springs naktį iš pirmadienio į antradienį užklupo apie 75 vyrus ir moteris lošiantčius pinigais Rock Garden klube, ties 2131 S. Cicero ave. Areštavo 10 tarnautojų, savininką Joseph Prarrillo ir konfiskavo pinigų lošimo mašinas.

GIMIMAI CHICAGOJE

ALESKY, Marcia, 4153 West 21st Place, gimė liepos 28, tėvai: Frank ir Sophie.

STEPANOVIC, Barbara E., 2858 West 25th Place, gimė rugsėjo 5, tėvai: Paul ir Emily.

Permainos Policijos Departamente

11 naujų seržantų

Policijos komisierius Allan pakėlė į seržantus 11 policistų, ir iš vienu stočių į kitas perkėlė 13 leitenantų, 18 seržantų ir 83 patrolmenus.

Kelios permainos buvo padarytos Bridgeporto, Deering, Stockyards ir Maxwell nuovadose.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas Jūsų garantavimas Optometrical Akų Specialistas Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivios akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak. Serdomis nuo pietų, o Nedėlio pagal sutartį. Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kalnos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829 Pritaiko Akinus Kreivias Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 3 Nedėliomis pagal sutartį.

Diena Iš Dienos

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (CHICAGOJE)

John J. Prazal, 40, su Anna Burokas, 40

Valentine M. Kasluga, 22, su Helen Urbanski, 19

Luther Bostick, 25, su Dyane Jusko, 26

Gene Simonsen, 27, su Ruth K. Dienes, 32

Valentine Pieczyrak, 48, su Mary Rukas, 42

Frank Kasal, 26, su Mildred Lanko, 21

Leo Vaičkauskis, 26, su Irene Ruszyk, 25

Lon L. Labanaukas, 27, su Josephine Girdzius, 22

Reikalauja Perskirų

Julia Petrick nuo Julius Petrick

Lillian Mileski nuo Edward Mileski

Gauna Perskiras

Justina Pauls nuo Peter D. Pauls

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8 Serdomis ir Nedėl. pagal sutartį. Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036

Rezidencijos Telefonas: BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso Valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro

Subatų nuo 1 iki 4 popiet. Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.

1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak. Telefonas SEELEY 7330

Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8

Sventadieniais: 11 iki 12.

DR. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinis Pritaiko. 3343 SO. HALSTED ST.

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlio pagal sutartį.

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro

Serdoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

NAUJOJE VIETJOJE

2403 West 63rd St.

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal sutartį.

Telefonas HEMLOCK 7899

Namų tel. REPublic 4683

Kvarantina Joliet Mokykloje

JOLIET, Ill. — 36 mokiniai Washington pradinėj mokykloje buvo padėti po kvarantiną. Vienas mokyklos mokinys, 12 m. James Kellenbach, mirė infantiliu paraližu.

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 S. Western Ave.

VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį

Ofiso Tel. PROSPECT 6737

Namų Tel. VIRGINIA 2121

DR. MARGERIS

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Seštadieniais tik susitarus. Phone YARDS 7299

DR. A. W. PRUSIS

DENTISTAS

6924 S. Western Ave.

Telefonas HEMLOCK 0201

VAL.: nuo 9 ryto iki 9 vak. Ser. ir Sub. vak. pagal sutartį

Ofiso Tel. HEMLOCK 5524

Rez. Tel. HEMLOCK 1643

Emergencij: MIDway 0001

Al. J. Valibus, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VAL.: 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vakaro

2408 West 63rd St.

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gera lietuviškas žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija 1031 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus seštadienio vakarą ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110

Rezidencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

— 2-ros lubos — CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso Valandos: Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandų dieną.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 popiet

7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12.

Rez. Telephone KENwood 4300

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.

Kamb. 1431-1434 Tel. Central 4411-2

Namų ofisas—3323 So. Halsted St.

Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30

Telefonas YARDS 0818

Ketvirtadieniais ir sekmadieniais — pagal sutartį.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.

Room 1230

Ofiso tel. CENTRAL 1824

Namų tel. Hyde Park 3395

WHITNEY TARUTIS

ADVOKATAS

3133 SO. HALSTED STREET

Tel. CALumet 6877.

Val.: nuo 1:00 popiet iki 8 v. vak.

134 N. LA SALLE STREET

Room 2014 Tel. STATE 7572

AFRIKOS MIŠKUOSE GYVENA DAR MAŽAI TEISTIRTŲ NEGRŲ GIMINIŲ

Šiandien beveik visą Afriką yra pasidalinusios įvairios Europos valstybės. Tačiau Afrika, tas didžiulis žemynas, apaugęs atogrąžų miškais, dar ne visai tereikamai ištirta. Didžiojoje miškuose, džunglėse gyvena įvairių negrų giminių, kurių gyvenimą, papročius, kalbą žinome mažai. Esama net negrų giminių, apie kurių gyvenimą baltasis žmogus beveik visai nieko nežino.

Štai prieš kiek laiko vienas anglų mokslininkas Lilijus Stoperis, surado dar beveik visai nežinomą baltajam žmogui negrų giminių, kurios papročiai ypatingai keisti. Patį Stoperis buvo gimęs Afrikoje, nes jo tėvas čia buvo misijonierius, todėl su Afrika buvo gerai susigyvenęs, pripratęs prie jos klimato. Jaunas Stoperis lankė mokyklą, o vėliau net studijavo Anglijoje. Stoperis nutarė atsidėti Afrikos tyrinėjimams. Ir jis keliavo po Afrikos miškus, aplankė įvairias negrų gimines, susipažino su jų gyvenimu, tikyba, papročiais. Stoperis patyrė daug ko nepaprastai įdomaus. Tose kelionėse jis užtruko labai ilgai, artimieji laukė, kad jis tikriausiai bekeliaudamas po miškus ir džungles žuvo ar tai nuo čiabuvių rankos, ar buvo sudraskytas kokio laukinio žvėries. O žuti Afrikos miškuose yra nepaprastai lengva, nes čia civilizacijos dar nėra nė žymės. Tačiau Stoperis nebuvo žuvęs; jo kelionės sekėsi ir jis patyrė daug ko naudingo. Įdomiausias dalykas čia yra tas, kad Stoperiui pavyko surasti negrų giminių, apie kurių iki šiol beveik nieko nežinota. Tą giminių vadina mrohai.

Jų tėra ne daug, gyvena neženkliausių miškuose, nuo visų atsiskyrę, užsidarę. Mrohai neturi nieko bendra net su kitomis negrų gimimis. Baltųjų žmonių, apie kuriuos jie yra girdėję, jie visiškai nekenčia. Stoperis nutarė šitą giminių arčiau ištirti. Tačiau buvo labai pavojinga mrohai tarpe pasilikti, nes tie galėjo apipulti ir nužudyti. Bet Stoperis nutarė rizikuoti: jis atsiskleidė arti mrohai gyvenamųjų sričių ir čia pasistatė palapinę. Kai mrohai pamatė naują palapinę, jie paleido šunis ir užsivėrė ant Stoperio. Baisūs šunys kėlėsi die-

nas neleido iš palapinės nė nosies iškišti.

Per tas dienas Stoperis pastebėjo, kad mrohai giminių vyresnieji nešioja raudonos spalvos prijuostes. Stoperis tuojau suprato, kad šitai giminei raudona spalva, matyti, turi ypatingos reikšmės. Ir jis nutarė tai ištirti. Paėmęs šautuvą jis nušovė keletą šunų ir tuo kitus šunis nušovė nuo palapinės. Šuvis taip pat labai išgąsdino ir mrohus, kurie tokių ginklų nežinojo. Tuomet Stoperis apsisilko raudonais marškiniais ir kelnėmis ir nutarė rizikuoti eiti ir pasirodyti mrohamams. Mrohai, pamatę ateinantį visą raudoną žmogų, palaikė jį ne šios žemės gyventoju, lyg kokių priedėjų, ir daugelis jų puolė prieš jį ant žemės. Mrohai Stoperį priėmė su didele pagarba. O jam to tik ir reikėjo. Taip Stoperis įsibrovė į mrohai tarpą ir nutarė čia pasilikti ilgesnį laiką, kad galėtų artimiau pažinti šitą beveik dar visiškai nežinomą negrų giminių. Ir Stoperis tarp šitų negrų išgyveno net septynerius metus. Suprantama, kad per tokį laiką jis kuo puikiausiai galėjo pažinti tos giminės papročius, tikybą ir kt.

Ir tikrai paaiškėjo, kad raudona spalva mrohamams yra šventą. Todėl mrohai ypatingai garbina kraują, nes jis raudonas ir, be to, jų supratimu, kraujuje slypinti žmogaus gyvybė. Dėl tos pačios priežasties negrai ir ugnį, kuri yra raudonos spalvos, garbina. Bet čia įdomūs dalykai, kad ugnį mrohai degina tik nakties metu, nes tuo laiku ji ypač yra ryškiai raudonos spalvos. Dienos metu ugnį deginti mrohamams yra net uždrausta, nes tuomet ji nustoja raudonumo, todėl mrohai gali nustoti ugnį garbinti. Saulę, besileidžiančią ir tekantį saulę mrohai taip pat garbina, nes ji tuomet taip pat yra ryškiai raudonos spalvos. Mrohai tikyba, kaip ir visų kitų negrų giminių, visiškai primityviška. Mrohai turi seną padavimą apie savo dievus. Esą, seniai seniai, kai mrohai būvę galingi, juos valdė keturi dievai. Kol dievai gyveno santajok, viskas klostėsi gerai. Bet kartą dievai tarp savęs susipykė. Dėl kilusių vaidų turėjo žūti viskas. Aišku, būtų žuvę ir mrohai, jei trys dievai nebūtų susitarę. Tuomet tie trys dievai nugalėjo ketvirtą — ir vėl sugrįžusi įtvarkė.

Dėl šitokio tikėjimo mrohuose išsivyravo ir baisūs papročiai, kurio paslaptį Stoperis išgavo tik keletą metų tarp mrohai pragyvenęs. Mat, prisimenant tą padavimą, skaičius trys mrohamams yra šventas, o tuo tarpu 4 — prakeiktas, visokių nelaimių nešėjas. Todėl turėti tris vaikus mrohai yra palaimintas dalykas, tuo tarpu jei gimsta ketvirtas vaikas, jis yra laikomas dievo (mūsų šiais laikais velnio) tarnu. Todėl mrohai ketvirtąjį gimusių vaiką nužudo. Nužudymo ceremonija atlieka burtininkai, kurie tarp mrohai turi ypatingai didelę galią. Stoperiui net teko matyti, kaip tos ceremonijos yra atliekamos, pes, mal, po keletos metų jis būvęs laikomas ir sąvy žmogumi. Stoperiui, žinoma, tos ceremonijos padarė baisaus, slėgiantį įspūdį.

Mrohai vyrai gali vesti daugelį žmonių. Šių jau gyvena primityviškai miškingai iš medžioklės ir laukinių vaisių. Civilizacija jų dar visiškai nepajutė ir tenka abejoti, ar greitai pajės. Baltųjų valdžia čia taip pat, matyti, dar nesiekia, todėl ir yra galingos tokios tikybinės ceremonijos, kaip mažų, nekaltų vaikų žudymas.

Knox, LaGuardia Kalba I Legijono

New Jorko majoras LaGuardia (kairėje) ir Laisvės sekretorius Frank Knox paskendę rimtose diskusijose, Amerikos Legijono konvencijoje, Milwaukee, kur abu pasakė svarbias kalbas.

BERLYNAS JAU SENIAI SOVIETŲ RANKOSE! NETIKIT? PASKAITYKIT "VILNĮ"

Skaitytojų Balsai

Sovietų armija, kuriai vadovauja maršalas Timošenko jau netik, kad užėmė Berlyną, bet nužygtavo apie 120 mylių už Berlyną, link Prancūzijos.

Toks tai yra tikrasis paveikslas dabartinio rusų nacių karo. Jūs to nežinojote? Žinoma, kad ne. Jūs skaitote kapitalistų spaudą, kuri pataikauja naciams ir susierindama meluoja apie pasekmes fronte. Jūs šie reikšmės laikraščiai migdo ir suvedžioja. Už tai jūs nieko į jį neįnešate. Daugelis jūsų net mano, kad vokiečiai išvarė apie 400 mylių sovietų teritoriją. Juokas! Jūs matant kaip daugelis jūsų kapitalistinė spauda gali lengvai apgauti.

Tikrai, sovietų armija jau seniai Berlyną užėmė ir paliko jį toli užfronte. Jei dalykai vystysis iki šioliniu tempu ir toliau, tai už savaitės, daugiausiai dviejų, Raudonoji Armija pasieks Prancūzijos sieną. Niekas raudonarmiečių negali su laikyti.

Patys Apskaitytuokite.

Aš žinau tikrai karo stovį, nes nesiduodu didelių klasių spaudai suvedžioti. Aš skaitau proletarijato laikraščius, vieniątelę pasaulio spaudą, kuri turi drąsos rašyti tikrą tiesą.

Vakar "Vilnis" aiškiai parodė, kad "Maršalo Timošenkos kariuomenė" dar vis tebestumi nazių atgal nuo 7 iki 12 mylių į dieną. Ir ko jums daugiau reikia, Juk tai aišku kaip diena.

Šis bolševikų-nacių karas tęsiasi jau 85 dienos. Maršalas Timošenko kasdien mažiausiai 7 mylias atstumia tuos proklamatus nazius. Nagi padauginkite 7 mylias į 85 dienas — ką gausite? 595 mylias, ar ne taip? Žinoma. O Berlynas nuo Kybartų kur Raudonoji Armija stovėjo karui prasidėjant, randasi tik už 470 mylių. Nereikia būti dideliu matematiku ar karininku reikalingu žinovu, kad nustatytų kur šiandien mūsų saulės Stalino konstitucijos gynėjai randasi.

Dabar žinote dėl ko sovietai nerodo jokio susirūpinimo.

Proletaras

URBA Gėlių Mylimas Vestuvėms, Būklėms, Laidotuviams, Pasaulyje. **GELININKAS** 4180 Archer Avenue Phone LA FAYETTE 5806

Garsinkitės "N-nose"

CLASSIFIED ADVT.

PERSONAL Asmenų Ieško
VIDURAMŽĖ moteris paieško draugo, taip pat amžiaus. Kad būtų gero būdo žmogus ir negeiriantis. Prašau atsiskaityti laišku. Box 2548. 1739 So. Halsted St.

VIDUTINIO AMŽIAUS VYRAS paieško merginos arba moters apsišildimui. Gerai atrodantis. Sveikas. Gauną gerą income. Kur gyvenate, ant kio ar mieste, parašyti prašau. Box 2547. 1739 South Halsted St.

SUSIRINKIMAI

Zemaičių Kultūros Klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 17 dieną, kaip 7:30 val. vak. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St. — Julia Petravičienė, rašt.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ ROL KLUBO susirinkimas įvyks rugsėjo 18 d. svetainėje adresu 3600 W. North Ave. 6 val. vakaro. Nariai malonėkite būti, nes turėsime svarbių reikalų svarstyti. Taipgi nepamirškite, kad yra rengiamas klubo išvaizdymas Jefferson miške — Valdyba.

3448 Le Moynė St. Susirinkimai atsibuna kas pirmą ketvirtadį, Grigaičio svet., 3800 W. Armitage Avenue.

ASSOCIATION OF LITHUANIAN PROPERTY OWNERS OF BRIDGEPORT VALDYBA 1941 METAMS: John Bagen — pirmininkas, 3442 S. Union Ave.; Kazimieras Viskocis — vice-pirm., 2931 South Emerald Ave.; S. Kunevičius — nut. rašt., 3220 S. Union Ave.; D. Gulbinas — fin. rašt., 3144 So. Wallace St.; P. Balis — izdininkas, 5553 So. Throop St.; J. Motiejunas — kontr. rašt., 3400 South Halsted St.; L. Leudanskis — maršalka, 3130 South Halsted St. Ši draugija laiko susirinkimus kas mėnesį pirmą trečiadienį, 7:30 v. vak., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKAS KLUBAS VALDYBA 1941 METAMS: Juozapas Ruta — pirm., 3141 So. Halsted St.; Petras Viršilas — vice-pirm., 3432 So. Wallace St.; Stanislovas Kunevičius — nut. rašt., 3220 S. Union Ave.; Felix Kasper — fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Juozapas Balčiunas — izdininkas, 3200 So. Lowe Ave.; Walter Dulevičius — kontr. rašt., 8728 Harper Ave.; Martinas Plenis — izdo glo. bejas, 3202 So. Emerald Ave.; Kazimieras Valaitis — ligonių prižiūrėtojas, 3350 So. Union Ave.; Povilas Petrakis — korespondentas, 812 W. 33rd St. Susirinkimai įvyksta kas mėnesį pirmą penktadienį, 7:30 val. vak., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 South Halsted St.

GERB. Naujienų skaitytojų ir skaitytojų draugijos susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 17 d., 7:30 val. vak., 1739 So. Halsted St.

Tėve, ŽIURĖK!

Štai tas namas "NAUJIENŲ" SMULKIUOSE SKELBIMUOSE!

Nepadarykite klaidos, kurią padarė šis tėvas! Jeigu norite nusipirkti namą, arba paduoti, jeigu norite išnuomoti, ir nusinuomoti būta, nesiurpinkite ir nedėvėkite padus gatvėmis. Peržiūrėkite "NAUJIENŲ" SMULKIUOSE SKELBIMUS.

Ten atrasite kuodidžiausį pasirinkimą gerų namų pirkti ir greitai surastę kostumų savo namui paduoti. Ir būta greitai išnuomoti! Kasdien peržiūrėkite Smulkiuosius Skelbimus ir Jeigu turite ką paduoti, įdėkite į Smulkiuosius Skelbimus ir savo skelbimą. Nebrangu ir labai praktiška. Naudokitės "NAUJIENŲ" Smulkiuosius Skelbimus! Tel. CANAL 8500

SITUATION WANTED Ieško Darbo
JAUNAS VYRAS — paieškau darbo kaip bartenderis taverne. Pilnai patyręs. Esu atsakingas ir rimtas vaikas. Box 2550, 1739 So. Halsted St.

HELP WANTED-FEMALE Darbininkių Reikia
REIKALINGOS PATYRUSIOS operuotojos prie sijonų ir slacks. Graži vieta, nuolatinis darbas. Geras mokestis. Kreipkitės 234 So. Market St. BEE-DEE SPORTS WEAR.

PATYRUSIOS PUNCH PRESSER operuotojos. Kreipkitės tuojau, 1724 Walnut St.

VEITERKOS reikalingos. Geras mokestis, uniformos ir valgis. Taipgi reikalinga mergina trumpesniems valandomis. Wigoda, 3464 So. Halsted.

MERGINA-MOTERIS bendram namų darbiui. Gera paprasta virėja, 10 rytu iki 7 vakaro. Suaugusių palihudymai. \$9.00. Longbeach 9652.

REIKALINGA PUSAMŽĖ MOTERIS kaip pagelbininkė prižiūrėti taverną ir namus. Anna Rudman, Vinewood Gardens, 82 and Archer, užpakaly Big Tree Inn.

ŠOKOLIADO PAKUOTOJA, 615 So. Peoria St.

MERGINA-MOTERIS bendram namų darbiui, prižiūrėti kudių. Nereikia skalbti. Savas kambarys. Vonia. Gyventi vjetoj. \$10. DORchester 0221.

BENDRAM NAMŲ DARBUI senyva moteris, kuri ivertina dailius namus. Savas kambarys, vonia. Užaugę. Kreipkitės: Thomson, 4421 Ellis, Atlantic 1577.

MERGINA BENDRAM NAMŲ darbiui. Savas kambarys, maža šeima, nereikia skalbti. \$7. South Shore 9056.

MERGINA-MOTERIS BENDRAM namų darbiui. Savas kambarys, vonia, \$7, nereikia skalbti. Midway 1701.

MERGINA BENDRAM NAMŲ darbiui, 1 valgį, 4 užaugę, 12 — 7:30. 1133 E. 81st Pl., Regent 4859.

MOTERIS BENDRAM namų darbiui, 25-45, svari, atsakomą. Savas kambarys. Priemiesty. \$8. Kelly, Palisade 2000.

HELP WANTED-MALE Darbininkių Reikia

SPAUSTUVEI REIKALINGAS DARBININKAS, mokąs linotype ir rankų darbą. Tuoj atsiliepkite. Box 2521. 1739 So. Halsted St.

REIKALINGAS darbininkas restoranui ir tavernei. Gyventi vjetoj. Paliudymai. **GEORGE'S CAFE** 3465 So. Morgan

DARBININKAI REIKALINGI Pastovus darbas, geras mokestis. Kreipkitės tuojau. Rosen's Bakery, 2549 W. Division.

REIKALINGAS PORTERIS, kad galėtų rytai pabuti už baro taverneje. Valgis, kambarys ir mokesčiai. 4306 So. Ashland Ave.

REIKALINGAS PATYRĖS kriaučiū. Pastovus darbas. Atsilaukite tuojau. 3608 So. Halsted St., Tel. YARDS 4891.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARDAVIMUI TAVERNA ir restoranas, 8665 Vincennes, kampos Halsted ir Vincennes. Flatas viršuje, Marne baras, pilnai įrengta virtuvė. Visa elektrinė refigeracija. Tas pats savininkas 7½ metų.

PARSIDUODA RESTAURANTAS dirbtuvių distriktė. Renda \$30, ir 3 kambariai pagyvenimui. Ilgas lysas. Kaina \$750. 4945 So. Halsted St.

PARSIDUODA TAVERNAS, gerose vjetojė, tarp dirbtuvių. Biznis gerai išdirbtas. Prieinama kaina. 6818 So. Chicago Ave.

PARDUOS SU PAAUKOJIMU gera Soda Fountain biznis su Ice Cream gaminimo mašina, kartų ir vieno aukšto medinį namą su dviejų flatais po 4 kambarius. Randa skersai gatvės nuo teatro, keleto salų Ciceroje. Savininkas paaukos išpardavimas pasilsiui, Sautite CICERO 150.

TAVERNA GREITAM pardavimui. \$500. Kitas biznis. 5222 West Division.

REAL ESTATE FOR SALE Namai-Zemė Pardavimui

PERKAM, parduodam ir mainom namus, lotus, farmas ir biznis. Turime didelį pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norinti pirkti ar mainyti, dėl greitesnio patarnavimo šaukite:

PAUL M. SMITH & CO. REAL ESTATE LOANS-INSURANCE 4631 S. Ashland Ave. Tel. YARDS 1001.

PARDAVIMUI — 3 AUKSTŲ muros namas, susidedas iš 7 apartmentų. Parduos pigiai iš priežasties ligos. 913 W. Culbertson St. (20th St.) arti Halsted Street.

KETURIU FLATU NAMAS Bridgeporte adresu 3733 S. Lowe Ave. Murinis namas. Pilna kaina tik \$4,500.00. Kreipkitės į J. Sūtus, Normal 5616.

2 AUKSTŲ MEDINIS ir krautuvė biznio gatvėje. Furnas šiluma krautuvė. Kaina \$1,000. Užvilkti taksai neįskaitomi. Priimsiu mainais plotą žemės ir vakarus ar šiaurės vakarus nuo miesto. Box 2532. 1739 So. Halsted St.

5 KAMBARIŲ NAMAS, paaukojamas už \$1,800. Gasas, elektra, vonia, didelė daržo vieta. Idealus namas senyvai porai. 100 mylių nuo Chicago. Savininkas C. D. Potter, 166 W. Jackson, Hyde Park 2120.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

20 MEDŽIŲS apaugusių akru. Puiki vieta piknikams, 131-ma Archer, 1 akras ant Archer Ave. Privatus savininkas. Fred Smitty, 123rd Archer, Lemont, Ill.

40 AKRU FARMA OCEANA kauntėje, 2 mylios Hart, grįstas kelias. Trobesių pakanka, bet reikia kaisyti. Geras piknikas. \$1500.00. Išmokėjimai. Hanson-Osborn, Hart, Mich.

FARMS-TO RENT Ukiai Rendi

100 AKRIU Stock farma rendon už pingus ar ant pusės. Arti St. Charles, Ill. Dėl informacijų rašykite: Box 2544, 1739 So. Halsted St.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE Automobilai ir Trokai Pardavimui

PARDAVIMUI DODGE 1940 šilumavimas, radio, balti tūrai, chrominiai rings ir discs. Karas mažai varžotas, atrodo kaip naujas. Hollywood modelis. Karl Wainora, VICTORY 1717.

FURNISHED ROOMS-TO RENT Gyvenimui Kambariai

RENDAI KAMBARYS, apsidomamas, vienam asmeniui ar vedusiai porai. 1943 N. Kostner, Spaulding 7452. Kreipkitės po 6 P. M.

ANIMALS-DOGS-BIRDS-PETS Gyvuliai-Sunys-Paukščiai etc.

ZEMIAUSIOMIS KAINOMIS GIEDANČIOS KANARKOS Papugos, Love Birds, Tropikų žuvis, Sunys. Geros kletkos, pritaikytos paukščiams ir vaistai. NEW CITY PET SHOP 5120 So. Ashland Ave. Tel. Hemlock 7673.

WHOLESALE FURNITURE Rakačiai ir Įtaisai Pardavimui

MOKEDAMAS CASH už rakačius, sutapysiu nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pasaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionalinė žinomi daiktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, SUNUS, 6343 So. Western Ave., Chicago, Ill. Tel. REPUBLIC 6051

SCHOOLS AND INSTRUCTIONS Mokyklos ir Pamokos

ISMOKIT ŠIŲ DIENŲ AMATŲ Dėmėsi: Vyrai ir Barnukai. Ar ieškote gero darbo, didesnių progų, daugiau pinigų, pastovaus darbo? Savam užtikrinimui išmokykite welding, kaip amatą. Geras mokestis welderiams, šalis reikalaujama welderiu apsaugos darbiui. Kiekvienas mokysis mokinas individualiai.

Pradėkite bet kuriuo laiku. Mes tikrai mokiname jus. Šią mokyklą valdo ir operuoja patyrę welderis. Didelis reikalavimas welderiu. Dienos ir vakaro pamokos, užsimokate dalimis, kaip jam parankiau. Atsilankykite, telefonуйте ar rašykite. NATIONAL WELDING SCHOOL 5428 S. Ashland Ave. Phone Prospect 0056

FINANCE AND LOANS Finansai ir Paskolos

PASKOLOS GREIT IR PIGIAI ANT 1-MŲ MORGICIŲ Mėnesiniams atmokėjimais **MUTUAL FEDERAL SAVINGS** and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO. 2202 W. Cermak Rd. BEN. J. KAZANAUSKAS, Sec. Turtas virš \$1,000,000.00.

EMILIA SKRUZDIENĖ, po tėvais šliekusi Gyveno Waukegan, Ill.

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 15 d., 1941 m., sulaukus 40 metų amž., gimus Waukegan, Ill.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Joną, 2 brolius: Pranciškų ir Steponą ir jų šeimas, seserį Valeriją Sheean ir daug kitų giminių ir pažįstamų.

Kunas pašarvotas randasi Nemanach koplyčioje, North Chicago.

Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 18 d., 9 val. ryto iš kopl. į Immaculate Conception parapijos kapinės, kurioje atsibus gdingas pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Ascension kapines.

Visi a. a. Emilijos Skruzdienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudė liekame:

Vyras, Broliai, Sesuo ir Gim. Laid. Direkt. Nemanach, Tel. North Chicago 112.

LOVEKIS Sluodiam Gėlių Vestuvėms, Būklėms, Laidotuviams, Pasaulyje. **KVIETKININKAS** Gėlių Vestuvėms, Būklėms, Laidotuviams, Pasaulyje. 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 1368

"Pieno Kainos Pakėlimas Nepamatuotas"

Miesto Komisija Dabar Studijuoja Nuomas

Speciali miesto tarybos komisija studijuoja aukštas kainas, raportavo, kad pieno pakėlimas 2 centais kvortai yra nepamatuotas ir turėtų būti atšauktas.

Nori Pertvarkyti Pieno Įstatymus

Ald. Lindell, komisijos pirmininkas, rekomendavo miesto valdybai kreiptis į federalę valdžią ir prašyti pertvarkyti pieno kontrolės įstatymus.

Tas pats pienas, nuo tų pačių ukininkų — Chicagoje daug brangesnis negu apylinkės miestuose, nors iš visur ukininkai vienodai už jį gauna.

Užbaigusi pieno reikalą, komisija dabar studijuoja nuomų kėlimą Chicagoje.

Chi. Gatvekarių Tarnautojai Perka Apsaugos Bonus

Kompanija Tam Tikslui Nutraukia Dalį Algos

Apie 8,000 tarnautojų Chicago gatvekarių bendrovė savanoriai atsako nuo dalies algų ir ją investuoja į U.S. apsaugos bonus ir apsaugos ženklus.

Ženklus Pardavinės Krautuvėse

Šią savaitę ženklus pradės pardavinėti įvairios krautuvės Chicagoje. Bonus galima gauti pašte, bankuose ir "spulkose" — taupymo ir skolinimo bendrovėse.

Greitas, Bet Nelabai Praktiškas Budas Valgyklas Pirkti

Pasibaigė Už Grotų

Paroliuotas iš kalėjimo, 32 metų chigagietis Ira Rhodes sumanė nusipirkti kelias valgyklas. Faktas, kad jisai neturėjo nei cento nedavė jam daug rūpesčio.

Jisai žinojo kur yra daug pinigų — mažų paskolų įstaigose. Todėl, Rhodes ir pradėjo jas lankyti — paprastai apsiginklavo revolveriu ir užmaskavo veidą.

Susivogė \$3,000

Grobio jisai susirinko virš \$3,000, bet galiau pakliuvo kai bandė apieplėšti Family Loan Corporation, 4806 West Madison street.

Rhodes užpiko dvi valgyklas — vieną ties 531 N. Wabash, antrą ties 1017 N. Clark, kur gyvena. Tai yra kur gyvena. Jo dabartinis adresas apskrįčio kalėjime. Valgyklas perims policija.

"Sveikiausias Buterbrodas"

Jeigu norite skubiai ir sveikai pavalgyti, priimkite Dr. Tom D. Spies patarimą. Jisai profesoriauja Chicago universitete.

Dr. Spies sako, kad gausite visokių vitaminų, kokių tik yra, jeigu valgysite buterbrodus (sandvičius) padarytus iš kviečių duonos ("peeled wheat bread"), mielių ir riešutinio sviesto (peanut butter).

Sako, labai skanu, pigu ir sveika.

"Mažas Pienas" - CIO Pradėjo Sutarties Derybas

Apima 170,000 Darbininkų

Washington, Pittsburgh, Youngstown, Cleveland ir Chicagoje CIO pieno unija pradėjo sutarties derybas su "mažojo pieno" firmomis.

Derybos vyksta su Youngstown Steel, Republic Steel, Bethlehem Steel ir Inland Steel bendrovėmis.

Unija reikalauja pilno pripažinimo, "check-off" sistemos ir garantijų dėl kitų darbo sąlygų.

"Mažojo pieno" įmonėse dirba apie 170,000 darbininkų.

Republikonai Nominavo Teisėjus Apskrįčio Teismui

Balsavimai įvyks lapkričio 4

Chicago reguliariai republikonai vakar sudarė sąrašą kandidatų, kuriuos stato į apskrįčio teisėjus. Rinkimai įvyks lapkričio 4 d. Bus ir antras "koalicionis" sąrašas, kurį yra sudarę demokratai.

I republikonų sąrašą įeina:

Edgar A. Jonas
Charles F. McKinley
William E. Helander
Roy E. Olin
Philip R. Dawis
Edward J. Hess
Drennan J. Slater
Harold J. Clark
Frederick W. Heineman
Dennis J. O'Toole
Leon J. Novak
Elmer M. Walsh
Gustav E. Beery
Mulford H. Alds
Ronald M. Brown
Ferris E. Hurd
Atquilla C. Lewis
Eugene P. Kealy
George Walter Johnson
Harry G. Hershenson
Allan Healy.

Kiti kandidatai

Republikonų konvencija taip pat nominavo Lionel G. Thorsness į miesto teismo viršininkus ir Edward W. Burch į miesto teisėjus.

Bandys Gembleri Pasodinti Kalėjime

Apeliuos Sprendimą Johnson'o Byloje

Kiek laiko atgal federalis teismas Chicagoje nutiesė William R. Johnsoną, Chicago gemblerių lyderį, kalėjimui už taksų nemokėjimą. Jam paskyrė penkis metus už grotų.

Apeliacinis teismas užvakar sprendimą panaikino, pasiremdamas argumentu, kad truksta įrodymų.

Skolingas Virš Milioną

Prokuratūra Chicagoje dabar kreipsis į apeliacinį teismą bylą naujai persvarstyti. Jeigu atsisakys, tai kreipsis į aukštesnį teismą, arba užves naują bylą federaliam teisme.

Johnson esąs skolingas valdžiai virš \$1,000,000 income takais ir pabaudomis.

Chigagiečiai Vėl Laimėjo

Commonwealth Edison Co. Legiono Posto drum and bugle corps šįmet vėl laimėjo pirmą vietą Legiono konkurse, kuris įvyko Milwaukee, Wis. Ten dabar vyksta metinė Legiono konvencija.

Darius-Girėno Posto drum and bugle corps konkurse nedalyvavo.

KADA LEGIJONAS MIESTE, JUDEJIMAS PADIDEJA

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFOTO. Viena gatvė Milwaukeeje, sausakimšai užsigrūdus legijonieriais, suvažiuojo savo konvencijon, ir smalsiais miestelėnais. Per legijonierių konvencijas paprastai visas miestas "pastatomas ant kojų."

Ir Vėl Ta Pati Istorija

Prie chigagiečio Max Fox, 4700 Drexel bulvaras, priėjo nepažįstamas žmogus. Pasisakė esąs "atbėgėlis iš Europos, neturi pinigų, bet turi daug deimantų, ir juos pigiai parduos."

Lengvatikis Fox juos nupirko už \$265. Bet trumpai tėsėdžiaugė "dideliu bargenu". Deimantai buvo stikliniai.

Siūncia Mokintis Sabotažą Kovoti

Chicago policijos ir ugniagesių departamentai siūncia po vieną žmogų į Edgewood, Md., specialę mokyklą patirti budus kovai su sabotažu.

Grįžę abu departamentų atstovai perduos žinias policistams ir ugniagesiams. Tam tikslui bus atidaryti specialiai kursai.

Taupė Per Penkis Metus — Vagiliui

Chigagiečiai Harold Hill ir žmona, 225 West 59th Place, per penkis metus laiko taupė dešimtukus. Sumetė į bankutį apie 9,000-čius monetų — viso \$900. Kai turės \$1,000, Hill'ai nusprendė, "jie pinigų padės į banką."

I Hill'ienės sesers namus, ad 5925 Princeton avenue, kur pinigai buvo, įsilaužė vagis ir visus pasigrobė.

Nusižudė Žymus Realestatininkas

Iš 21-mo aukšto lango International Harvester rumuose, 180 N. Michigan išsoko ir užsimušė William Lauerman, 55 m. a. Jisai užlaikė real estate biznį ties 1555 West 79th st. Gyveno ad. 10330 South Hoyne avenue.

Užtiko \$1,900 Vogtos Degtinės

Tuščiam name ties 1607 W. Polk street, Maxwell policistai atrado 58 keisus brangios degtinės, kuri perėta savaitę buvo pavogta iš Morand Brothers sandėlio, 818 S. May street. Degtinės vertė siekia apie \$1,900.

KEISTUČIO KLUBAS TURI \$32,500 TURTO, NARIŲ VIRŠ 1,500

Organizacija Gerai Gyvuoja

Lietuvių Keistučio Klubu susirinkimas įvyko 7 d. rugs., Hollywood Inn svetainėje.

Biznio Komitetas raportavo, kad naktinis išvažiavimas nedavė jokio pelno, nes pasitaikė lietinga diena.

Investmentų Komisija pranešė, kad Roselando bendrovė turės atiduoti už taksus žemę ant kurios žadėjo statyti svetainę.

Valdybos Raportas

Pirmininkas, Sholtzmanas išdavė raportą, kad, per 8 mėnesius Klubas padarė apyvartos virš \$14,000.00 ir Klubui paliko pelno virš \$1,000.00. Dabar Klubas turės iki 1-mai dienos rugsėjo siekti \$82,500.35, o narių buvo virš 1,500.

Finansų raštininkas pranešė, kad rugp. mėnesį buvo 1 mirtis, įplaukų \$1,035.37, o ligonių yra apie 15. Keli jų serga gana sunkiai. Kiti valdybos nariai neturėjo nieko naujo.

Komisija vėjus reikalą dirba labai lėtai. Nei raporto neturėjo. Kontrolės Komisija irgi neturėjo raporto. Choro Komisija pranešė, kad choras mokiniams operetę ir rengiasi prie šokių, kurie įvyks 11 d. spalio, Hollywood svet.

Konstitucijos Taisymo Komisija

Ji pranešė kas yra taisytina ir žadėjo trumpoje ateityje priimti projektą svarstymui.

4-ios Rezignacijos

Siame susirinkime buvo net 4 rezignacijos. Rezignavo iš Vėjus Komisijos J. Skeberdytė, iš Kontrolės Komisijos D. Dyokienė, iš Choro Komisijos — N. Klimas ir F. Jakavičia. Į Vėjus Komitetą tapo išrinktas G. Budrys, o kiti paliko sekanciam susirinkimui.

Prieš Savo Chorą

Buvo užsiminta apie metinį rengimą, kuris įvyks 9 dieną lapkričio. Komisija dar neturėjo jokio plano ką mano daryti ir kokią programą turės, nes didžiulio komiteto narių pasisakė prieš savo Chorą. Jie mano, kad jis yra persilpnas pildyti programą.

Siame susirinkime Dr. Strickelis patikrino 5 narių sveikatą. Visi tapo priimti į Klubą. Naujų narių vardų nesužinojau. Kor. N. K.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Žuvo Įvažiavęs į Stulpą.

Įvažiavęs automobilį į gatvės stulpą — prie 84-tos ir Ashland mirtinai susižeidė 26 metų agentas, Joseph Hogan, 8508 S. Carpenter street.

Prie Valparaiso, Ind., auto nelaimėje žuvo 53 metų chigagietis James E. Ely, 1432 Carmen avenue.

Prie 90-tos ir South Chicago avenue mašina užmušė 60 metų Stanley Cilkowski, Baltimore and Ohio geležkelio formantį. Jisai gyveno ad. 8913 Muskegon avenue.

Joniškėčių Klubas Užpiko Už \$100 U.S. Defense Bonds

Rengia Rudeninį Vakara

Rugsėjo 14 dieną įvyko Joniškėčių L. ir K. Klubu susirinkimas. Nors diena buvo šilta, narių buvo ne mažai ir visi buvo pilni energijos. Buvo raportas išduotas iš atsituvusio pikniko ir pasirodė kad pelno liko virš \$50. Joniškėčiai gali tikėtis, kad su J. Jonkum, S. Kaniūsu ir W. Bukniu komitete, parengimui visuomet duos geras pasekmes, nes šie 3 vyrai yra Klubu smarkūs veikėjai.

Buvo duotas įnešimas, kad Joniškėčių Klubas nupirktų United States Defense Bonds už \$100. Priimtas vienbalsiai. Klubas kasierius, Mr. S. Kaniūšas, apsiėmė juos nupirkti. Visos draugijos perka tuos Defense Bonds, tad Joniškėčiai nepasileka. Visi turėtų remti mūsų šalį, pirkdami tuos bonus.

Vakaras — Lapk. 16

Kaip kiekvieną rudenį, taip ir šįmet, joniškėčiai nutarė rengti koki nors smagų balių. Lapkričio (Nov.) 16 dieną. Į komisiją įėjo Stella Micevičė Mrs. P. Jonaitis ir Mr. J. Klevinskas. Koks tai balius bus, dar nėra nežinoma, bet girdėta, kad vienas iš komiteto narių žada važiuoti medžioti laukinių ančių.

Viena klubietė pasižadėjo sudaryti grupę, kuri pašoks kitų tautų šokius. Kaip girdėtis, tai atrodo, kad bus galima tikėtis labai smagaus balius.

S. Micevičiūtė.

Traukinio Nelaimė 18-toj

Vieną Žmogų Užmušė

Prie Cermak ir Canal nuo bėgių nukrito ir apsivertė Pennsylvanijos geležkelio prekinio traukinio lokomotyvas. Pečkury Carl Frederick iš Fort Wayne buvo sunkiai sužeistas.

Traukinio inžinierius J. J. McCarthy iš Valparaiso, Ind., buvo užmuštas.

Nelaimė įvyko vienam garvežio ratui užsikabinus.

Žiema Jau Netoli

Greit Chicagoj bus šalčiai todėl šitie plėšikai sumanė pasivogti praktiško grobio. Įsilaužė į troką prie 1235 W. 21st street, jie pasiėmė šildytuvų automobiliams už \$1,500.

Chigagos-Hawaii Kumštynės

Šįvakar Soldier's Field stadione įvyksta kumštynės tarp Chigagos CYO boksininkų, ir kumštininkų iš Hawaii salų. Visas pelnas eina labdarai.

Garsinkitės "N-nose"

VAKAR CHICAGOJE

● Prie viešbučio ties 6200 Kenwood avenue du plėšikai užpuolė Dr. Lester Lesermaną ir atėmė \$60. Jis atvyko Chigagon pasisvečiuoti iš Rolfe, Iowa.

● Žvilgtėjęs per langą iš Lake apskrįčio kalėjimo, sargas Edward Zersen pastebėjo gaisrą. Tuoj šoko prie telefono ugniagesius pašaukti. Jie skubiai gaisrą užgesino. Degė sargo E. Zersen'o automobilis. Jį padegė pats Zersenas, neatšargiai išmetęs per langą dešantį cigareto galą.

● Iš degančio namo ad. 3301 Sheffield avenue, ugniagesiai išgelbėjo 62 metų chigagietį Alpha Miller. Jisai buvo trečiam aukšte.

● Miesto teisėjas priteisė devynis "bukius" užsimokėti \$176.50 pabaudos už ėminą pinigų lažyboms, po to visus paleido.

● Ashland auditorijoje meksikiečiai užvakar šventė Meksikos nepriklausomybės dieną. Vakara anksti rytą, po iškilmų, prie salės įvyko susisauldymas, kuriame 5 meksikiečiai buvo sužeisti, vienas labai pavojingai.

● Eidamas gatve širdies ataką gavo 69 m. Mrs. Elizabeth Levin, 3352 Douglas bulvaras. Bandydama prisišaukti pagalbos ji ėmė skambinti durų varpelius apartamente ties 1224 S. Homan avenue, bet mirė pirm negu pagalba atėjo.

● Policija Chicagoje suėmė armijos dezerterą Alexander Geller, 321 West 60th street. Jis įstojo savanoriu, bet aiškino, kad "jam pasidarė ilgu žmonos". Ji laukia kudio, ir jisai, be to, norėjo uždirbti pinigų ligoninei apmokėti.

● Bezaizdamas ant geležkelio bėgių nuo tilto 25 pėdas nukrito ir užsimušė 6 metų berniukas, Adolph Kupiec, 3028 West 36th place.

● Pavirtusi ant gatvekarių stočių ir galvą užgavusi į stulpą mirtinai susižeidė 43 metų Belle Brazelton, 1239 North LaSalle st.

● Užklupęs jauną vagilį ties 3628 Milwaukee avenue, policistas Henry Kosenski šovė iš revolverio. Ginklas atšokdamas trenkė jam į dantis ir vieną išmušė. Piktadaris, 14 metų Ralph Hartsell, 7304 Irving Park, buvo lengvai pašautas.

● Iki vakar dienos Cook apskrityje buvo 42 susirgimai infantiliniu paraližu.

● Prie Waveland ir Halsted street, gatvėje buvo atrastas nežinomas žmogus. Gulėjo ant šagigatvio be sąmonės. Dabar rasti apskrįčio ligoninėje.

● Policija ieško advokato Jay Rosenberg, 2257 Farwell ave., kuris kur tai dingio iš namų, palikęs raštelį, kad "nusižudys".

Moteriškė Skaujžiai Sumušė 14 m. Berniuką

Po areštu yra 60 metų moteriškė Mrs. Rose Graft, gyvenanti ad. 1317 West Erie street. Ji prisipažino, kad sumušė 14 metų berniuką, Joseph Allard, gyvenantį tame pačiame name.

Berniukas guli apskrįčio ligoninėje. Jam veidas visas sudaužytas, dantys išmušti ir galva turbūt perskelta.

Skelbimai Naujienose luoda naudą dēlo, ad pačios Naujienos ra naudingos.